

प्रभाव दैनिक

National Daily

जातीय भेदभाव अन्त्य गरी
समानता र समान बढाऔं ।

- जातीय भेदभाव तथा छुवाछुत मानवअधिकारको गम्भीर उल्लङ्घन हो—यसको अन्त्य गरी,
- सबै नागरिकलाई समान अधिकार र अवसर सुनिश्चित गरी,
- विभेदरहित समाज निर्माणमा सक्रिय भूमिका निर्वाह गरी,
- दलित तथा पछाडि परेकापारिका समुदायको सशक्तिकरणमा योगदान दिऔं,
- शिक्षा, भेदना र सहकार्यबाट सामाजिक सद्भाव बढाऔं,
- हरेक व्यक्तिलाई बराबर छुन भने मान्यता व्यवहारमा लागू गरी,
- एकता, सहिष्णुता र आपसी सम्मानलाई प्रवर्द्धन गरी ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष १३

अंक २६

काठमाडौं

मंगलबार, ५ जेठ २०८३

Prabhav National Daily

Tuesday, 19 May 2026

www.prabhavonline.com

पृष्ठ ६

मूल्य रु. ५ ।-

एडिबी परियोजनामा प्राधिकरणले मिच्यो नियम

अनिवार्य सर्त नमान्ने कम्पनीलाई पनि प्रतिस्पर्धात्मक राखियो

- एडिबीको ऋण सहयोगमा अगाडि बढाएको विद्युत् प्रसारण तथा वितरण प्रणाली सुदृढीकरण आयोजनाको परामर्शदाता छनोट प्रक्रियामै गम्भीर प्रश्न
- अनिवार्य सर्त नै पालना नगर्ने जापानी कम्पनी निम्पोन कोई कम्पनीलाई समेत वित्तीय मूल्यांकनमा सहभागी गराइएको खुलासा
- खरिद प्रक्रियासम्बन्धी जानकारीहरू भन्छन्- यो अनिवार्य सर्तको उल्लंघन हो । यस्तो अवस्थामा कम्पनी स्वतः आयोग हुनुपर्छ ।

कोई कम्पनी लिमिटेडले आफ्नो वित्तीय प्रस्ताव पूर्णरूपमा अमेरिकी डलरमात्रै पेश गरेको पाइएको छ । त्यसपछि पनि उक्त कम्पनीलाई अयोग्य घोषणा गर्नुको सट्टा मूल्यांकन प्रक्रियामा सहभागी गराइएको छ । यसले प्राधिकरणले बनाएको नियम आफैले उल्लंघन गरेको देखिएको छ ।

प्राधिकरणद्वारा जारी आरएफपीको खण्ड-२ अन्तर्गत 'आइटीसी' र 'डाटा सिट' को धारा १६.४ मा 'कन्सल्टेन्ट मस्ट स्टेट लोकल कस्ट इन द क्ल्यान्टस कन्ट्री करेन्सी' अर्थात् स्थानीय खर्च अनिवार्यरूपमा ग्राहक मुलुकको मुद्रामा उल्लेख गर्नुपर्ने स्पष्ट व्यवस्था छ । तर, निम्पोन कोईले उक्त सर्त बेवास्ता गर्दै सम्पूर्ण लागत अमेरिकी डलरमै पेश गरेको थियो । यसरी अनिवार्य सर्त उल्लंघन भएको स्पष्ट हुँदाहुँदै पनि प्राधिकरणले उक्त कम्पनीको प्रस्ताव अस्वीकार गरेन ।

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले अगाडि बढाएको 'विद्युत् प्रसारण तथा वितरण प्रणाली सुदृढीकरण आयोजना' (इटीडीएसपी) को परामर्शदाता छनोट प्रक्रियामै गम्भीर प्रश्न उठेको छ । एडिबी विकास बैंक (एडिबी) को ऋण सहयोगमा सञ्चालन हुने बहुअर्बको यो आयोजनामा अनिवार्य सर्त नै पालना नगर्ने कम्पनीलाई समेत वित्तीय मूल्यांकनमा सहभागी गराइएको खुलेको हो । यसले प्राधिकरणको निष्पक्षता र पारदर्शितामाथि प्रश्न उठेको छ ।

प्राधिकरणले जारी गरेको 'रिक्वेस्ट फर प्रपोजल' (आरएफपी) मा स्पष्टरूपमा स्थानीय खर्च नेपाली रुपैयाँमा उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको थियो । तर, जापानी कम्पनी निम्पोन

अहिले प्राधिकरणमित्रै प्रश्न उठ्न थालेको छ ।

गत चैत ५ गते खोलिएको वित्तीय प्रस्तावअनुसार जर्मन कम्पनी गोपा टेक जिएमएचले ९३ लाख ५० हजार ९१२.३० अमेरिकी डलर र ७० लाख रुपैयाँको प्रस्ताव पेश गरेको थियो । भारतीय कम्पनी पावर ग्रिड कर्पोरेसन अफ इण्डिया लिमिटेडले ७५ लाख ५७ हजार ३८५.३० अमेरिकी डलर तथा ५५ करोड ७३ लाख ३३ हजार २७५ रुपैयाँ प्रस्ताव गरेको थियो । तर, जापानी कम्पनी निम्पोन कोईले भने ९६ लाख ५० हजार ४१२.३० अमेरिकी डलरमात्रै उल्लेख गरेर प्रस्ताव बुझाएको थियो ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सरकार र न्यायालयबीचको टकरावमा संसद् प्रवेश

- संवैधानिक परिषद्ले वरीयता मिचेर प्रधानन्यायाधीश सिफारिस गरेपछि न्यायालयमित्रै टकराव
- सर्वोच्च प्रशासनले प्रधानन्यायाधीश सिफारिसविरुद्धको रिट दर्ता नगरेपछि कायममुकायम प्रधानन्यायाधीश सपना प्रधान मल्लद्वारा रिट दर्ता गर्न आदेश
- कायममुकायम प्रधानन्यायाधीशको आदेशपछि दर्ता शाखाका कर्मचारीहरू कार्यक्षम बसेनन्, सोमबार पनि दर्ता भएन रिट
- रास्वपा सांसदहरूले संविधानविपरीत प्रतिनिधिसभा बैठकमै गरे कायममुकायम प्रधानन्यायाधीश मल्लको विरोध, राजनीतिमा आउन चुनौती
- सर्वोच्च प्रशासनले रिट दर्ता नगरेकोप्रति नेपाल बारको विरोध, संसद्मा न्यायालयमा विचाराधीन विषय उठाउनु संविधानको धारा १०५ विपरीत रहेको निष्कर्ष

कामु प्रधानन्यायाधीश सपना प्रधान मल्ल ।

सोमबार बसेको प्रतिनिधिसभा बैठक

जेबी रोजगार

काठमाडौं- संवैधानिक परिषद्ले वरिष्ठताको स्थापित परम्परा तोड्दै चौथो वरीयताका न्यायाधीश डा. मनोजकुमार शर्मालाई प्रधानन्यायाधीशमा सिफारिस गरेपछि कार्यपालिका र न्यायपालिकाबीचको टकराव सतहमा देखिएको छ । परिषद्ले सिफारिस, त्यसविरुद्ध सर्वोच्च अदालतमा दायर रिट र ती रिट दर्तामै रोक लगाइएको घटनाक्रमले अहिले राज्यका दुई अंगबीच प्रत्यक्ष शक्ति संघर्षको अवस्था सिर्जना भएको हो ।

कायममुकायम प्रधानन्यायाधीश सपना प्रधान मल्लको समूह र प्रस्तावित प्रधानन्यायाधीश शर्मा पक्षबीच बढ्दो अविश्वास अहिले खुला द्वन्द्वमा परिणत भएको देखिएको छ । संवैधानिक परिषद्ले निर्णयविरुद्ध वरिष्ठ अधिवक्ता दिनेश

जिपाट्टीलगायतको रिट निवेदन दर्ता गर्न सर्वोच्च अदालत प्रशासनले अस्वीकार गरेपछि विवाद भन्नु चर्किएको हो ।

कानुन व्यवसायीहरूले अध्यादेश र प्रधानन्यायाधीश सिफारिस दुवैविरुद्ध रिट दायर गर्न खोजेका थिए । तर, सर्वोच्च अदालत प्रशासनले केही निवेदन दरपीठ गऱ्यो भने केहीलाई दर्ता नै गरेन । अझ दरपीठविरुद्धको निवेदनसमेत दर्ता नभएपछि सर्वोच्च अदालतमित्रै न्यायिक प्रक्रिया अवरुद्ध गरिएको आरोप उठेको थियो ।

यस्तोमा सोमबार कायममुकायम प्रधानन्यायाधीश मल्ल स्वयंले हस्तक्षेप गर्दै रिट दर्ता गर्न लिखित आदेश दिइन् । उनले कानुनअनुसार दर्ता हुन आएका निवेदन रोक न्यायप्राप्तिको बाटोमा अवरोध भएको ठहर गरिन् । उनको आदेशको सबैभन्दा संवेदनशील अंश भने मुख्य रजिस्ट्रारले प्रधानन्यायाधीशमा सिफारिस भएका न्यायाधीश डा. मनोज शर्माकै निर्देशनमा रिट दर्ता नगरिएको

जानकारी दिएको भन्ने उल्लेख हो ।

न्यायिकवृत्तमा प्रस्तावित प्रधानन्यायाधीश शर्मा पक्षलाई रिट दर्ता भएर अन्तरिम आदेश जारी भए नियुक्ति प्रक्रिया रोकिन सक्ने चिन्ता छ । विशेषगरी अध्यादेशकै संवैधानिकता कानुनी प्रश्नमा परे संवैधानिक परिषद्ले बैठक र त्यसका निर्णयसमेत प्रभावित हुन सक्छन् ।

यही कारण अदालत प्रशासन र प्रस्तावित प्रधानन्यायाधीश पक्ष रिट दर्ताप्रति अनिच्छुक देखिएको आरोप कायममुकायम प्रधानन्यायाधीश पक्ष र कानुन व्यवसायीहरूको छ ।

संवैधानिक कानुनका जानकार टीकाराम भट्टराईका अनुसार यो विवाद प्रधानन्यायाधीश नियुक्तिको सीमित विषयमामात्रै होइन । न्यायपालिका र कार्यपालिकाबीचको टकरावको प्रकटीकरण हो ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

नेपालको संवैधानिक व्यवस्था शक्ति पृथकीकरणलाई लोकतान्त्रिक आधारस्तम्भ मानिन्छ । कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका आ-आफ्नो संवैधानिक सीमाभित्र स्वतन्त्र रहनुपर्ने मान्यता छ । तर, पछिल्लो घटनाक्रमले कार्यपालिका न्यायपालिकाको आन्तरिक संरचनामै प्रभाव पार्ने दिशामा अघि बढेको देखिन्छ ।

टीकाराम भट्टराई
संवैधानिक कानुनका जानकार

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

रोजगारी खोज्दै १० महिनामा साढे छ लाखभन्दा बढी युवा विदेशिए वैशाखमा मात्र ७४ हजार ४२९ जनाले छाडे मुलुक

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- चालु आर्थिक वर्षको १० महिनामा साढे छ लाखभन्दा बढी युवा रोजगारीको खोजीमा विदेशिएका छन् । वैदेशिक रोजगार विभागको तथ्यांकअनुसार २०८२ साउनदेखि २०८३ वैशाख महिनाको अवधिमा छ लाख ६१ हजार ७६१ जना रोजगारीका लागि विदेशिएका छन् । यो संख्या संस्थागत तथा व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति लिएर गएकाहरूका साथै श्रम स्वीकृति नवीकरण (पुनः श्रम स्वीकृति) गरेर जानेहरूको हो ।

पछिल्लो महिना वैशाखमात्र जम्मा ७४ हजार ४२९ जना रोजगारीमा गएको तथ्यांक छ । जसमा ६५ हजार ९१९ जना महिला रहेका छन् । वैशाखमा पहिलोपटक श्रम स्वीकृति लिएर जानेको संख्या ४१ हजार ३२४ जना रहेको छ ।

जसमा ३४ हजार ९७२ जना पुरुष र छ हजार ३५२ जना महिला छन् ।

विभागका अनुसार इजाजतप्राप्त संस्थामार्फत २३ हजार ४५३ जना पुरुष र दुई हजार ९८० जना महिला गरी कूल २६ हजार ४३३ जना गएका छन् । त्यसैगरी, व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति लिएर १४ हजार १३२ जना रोजगारीमा गएका छन् । व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति लिएर जाने श्रमिकहरूमध्ये १० हजार ८९९ जना पुरुष र तीन हजार

२५३ जना महिला छन् ।

वैशाखमा विभागबाट पुनः श्रम स्वीकृति लिएर ३३ हजार १०५ जना विभिन्न मुलुकमा गएका तथ्यांक छ । जसमा ३० हजार ३८२ जना पुरुष र तीन हजार ६७ जना महिला छन् । उक्त महिनामा जिटुजीमार्फत ६२३ जना गएका छन् । जसमध्ये ५५४ जना दक्षिण कोरिया र ६९ जना इजरायल गएका तथ्यांक छ । वैशाखमा सबैभन्दा धेरै श्रमिक मलेसिया गएका छन् ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

मलेसियन दूतावासले मन्थो श्रमिकको स्वास्थ्य परीक्षण ३६ वटा संस्थाबाटै हुन्छ

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- रोजगारीका लागि मलेसिया जाने श्रमिकको स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने संस्थासम्बन्धी सहमति विगतमै भएको नेपालस्थित मलेसियन दूतावासले जनाएको छ । दूतावासले सोमबार एक सूचना जारी गर्दै दुई मुलुकबीच भएको सम्झौतापत्र (एमओयू) मा बायो-मेडिकल सिस्टममार्फत तोकिएका ३६ वटा संस्थाले परीक्षण गर्ने विषय स्पष्टरूपमा रहेको स्मरण गराएको छ ।

श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले गत चैत १७ गते सूचना जारी गर्दै रोजगारीमा जाने श्रमिकको स्वास्थ्य परीक्षणका लागि स्वीकृति प्राप्त वा सरकारको स्वामित्वमा रहेको स्वास्थ्य संस्थालाई परीक्षणका लागि सूचीकरण खुला गर्ने निर्णय गरेको थियो । सरकारको निर्णय कार्यान्वयनमा आए रोजगारीमा जाने कामदारले आफ्नो इच्छाअनुसार सरकारी या निजी संस्थाबाट स्वास्थ्य परीक्षण गराउन पाउने जनाइएको छ । यसले स्वास्थ्य परीक्षणमा देखिएको सीमित संस्थाको एकाधिकार तोड्ने अपेक्षा गरिएको थियो । यद्यपि, मलेसियन दूतावासले भने मलेसिया जाने श्रमिकका लागि ३६ वटा संस्थाले नै परीक्षण गर्ने सम्झौता भएको दाबी गरेको छ ।

नेपाल र मलेसिया सरकारबीच २०१८ जून २९ मा भएको सम्झौताअनुसार ३६ वटा संस्थाले म्याक्रो टेक प्रालि र वेस्टनेट एसडिनएन विएचडीमार्फत बायो मेडिकल सञ्चालन गर्ने अधिकार पाएको दूतावासले स्मरण गराएको छ । परीक्षणका लागि नेपाल सरकारले तोकेको शुल्कको अतिरिक्त तीन हजार रुपैयाँ शुल्क आवश्यक हुने सम्झौता भएको पनि जनाइएको छ ।

एमालेमा ओलीको नयाँ कार्ड पूर्वराष्ट्रपति भण्डारीको सदस्यता नवीकरण

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेकपा एमालेले पूर्वराष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीलाई सक्रिय राजनीतिमा आउने बाटो खुला गरिदिएको छ । सोमबार बसेको एमाले सचिवालय बैठकले भण्डारीको सदस्यता नवीकरण गर्ने निर्णय गरेको हो ।

यससँगै भण्डारीलाई सक्रिय राजनीति गर्ने बाटो खुलेको हो । यसअघि पार्टी अध्यक्ष केपी शर्मा खरेज गरेसँगै भण्डारीको राजनीति यात्रामा ब्रेक लागेको सचिवालय बैठकले भण्डारीलाई सदस्यता दिने निर्णय गरेको उपमहासचिव लेखराज भट्टले जानकारी दिए । एमालेको यो निर्णयले नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) र एमालेको एकता प्रक्रियासमेत अघि बढ्ने सकेत देखिएको नेताहरूले बताएका छन् । एमाले

- अध्यक्ष पद धरापमा परेपछि ओलीले नयाँ कार्डको रम्या विद्या भण्डारीको सदस्यता नवीकरण
- यसअघि ओलीकै अडानमा रोकिएको थियो भण्डारीको सदस्यता नवीकरण
- यो निर्णयले नेकपा र एमालेको एकता प्रक्रियासमेत अघि बढ्ने सकेत देखिएको नेताहरूको भनाइ
- अध्यक्ष पद छाड्न उपाध्यक्ष विष्णु पौडेल र महासचिव शंकर पोखरेलको दबाब बढेपछि भण्डारीलाई सदस्यता दिन ओली तयार भएको दाबी

अध्यक्ष ओलीको कारण देखाउँदै माधव नेपाल, फलनाथ खनाललगायत नेताहरू नेकपामा छन् । पछिल्लो निर्वाचनमा नेकपा र एमाले कमजोर भएकाले दुवै दल एक भएर जानेबारे छलफल जारी छ । निर्वाचनअघि नै भण्डारी दुई दल एक बनाउने उद्देश्यसहित सक्रिय राजनीतिमा आउन खोजेकी थिइन् । उनको यो चाहनालाई त्यतिबेला ओलीले 'ब्रेक' लगाइदिएका थिए ।

२०८२ साउनको पहिलो साता बसेको एमाले केन्द्रीय कमिटी बैठकले भण्डारीको सदस्यता खारेज गरेसँगै भण्डारीको राजनीति यात्रामा ब्रेक लागेको थियो । २०७९ मा राष्ट्रपतिको दोस्रो कार्यकाल सकिएसँगै भण्डारीले एमाले सदस्यता नवीकरण गरेकी थिइन् । उनी राजनीतिमा आउंदा अध्यक्ष ओलीले आफ्नो अध्यक्ष बन्ने चाहनामै बाधा पुग्ने देखेर भण्डारीको सदस्यता खारेज गरेको बताइएको थियो ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

सरकार..

उनले थप भने, 'नेपालको संवैधानिक व्यवस्था शक्ति पृथकीकरणलाई लोकतान्त्रिक आधारस्तम्भ मानिन्छ। कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका आ-आफ्नो संवैधानिक सीमाभित्र स्वतन्त्र रहनुपर्ने मान्यता छ। तर, पछिल्लो घटनाक्रमले कार्यपालिका न्यायपालिकाको आन्तरिक संरचनामै प्रभाव पार्ने दिशामा अघि बढेको देखिन्छ।' यसबीचमा कार्यपालिका र न्यायपालिकाबीचको विवाद व्यवस्थापिकामा पनि प्रवेश गरेको छ। सोमबार कार्यपालिकाको नेतृत्व दल राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)कै दुई सांसद यज्ञमणि न्यौपाने र समीक्षा बास्कोटाले कायममुकायम प्रधानन्यायाधीश मल्लको आदेशप्रति विरोध गरे। न्यौपानेले मल्लले सक्रियता देखाएको भन्दै आपत्त जनाए भने बास्कोटाले राजनीति गर्ने भए कालो कोट फुकाएर आउन भन्दै चुनौती दिइन्। यसप्रति नेकपा एमालेका प्रमुख सचेतक ऐन महरले गम्भीर आपत्त जनाए। रास्वपाका सांसदहरू न्यौपाने र बास्कोटाले स्वतन्त्र न्यायपालिकाले सम्पादन गर्ने न्यायिक प्रक्रियामाथि हस्तक्षेप गरेर शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्तलाई समेत उल्लंघन गरेको आरोप लगाए। यसबीच कानून व्यवसायीहरूको संगठन नेपाल बार एसोसिएसनले त रास्वपा सांसदहरू न्यौपाने र बास्कोटालेको सम्बन्धन संसद्को अभिलेखबाट हटाउन माग गरेको छ। बारले सोमबार राखेको आक्रामक बैठकले रास्वपा सांसदद्वयले संविधानको उल्लंघन गरेको निष्कर्ष निकालेको छ। अदालतमा विचाराधीन विषयमा संसदा छलफल गर्ने बन्देज नै विधान संविधानको धारा १०५ मा लेखिएको विषयलाई नजरअन्दाज गरी खुलेआम सोमबारको संसद् बैठकमा छलफल गरिएको विषय अत्यन्त दुखद रहेको महासचिव केदार कोइरालाले जारी गरेको विज्ञापना उल्लेख छ।

विज्ञापना भनिएको छ, 'आवेशप्रति एवं दम्भमा आधारित उन्मादी अभिव्यक्तिको अन्त्य पश्चात्तापबाट हुने कुरामा नेपाल बार एसोसिएसन स्पष्ट छ। यस्ता मन्त्रव्यवहार संसदीय अभिलेखबाट हटाउन एवं पुनः यस्ता घटनाहरू दोहोरिन नदिन स्पष्ट आदेश हुन सम्माननीय सभामुखज्यूसमक्ष नेपाल बार एसोसिएसन अनुरोध गर्दछ।' यस्ता मन्त्रव्यवहार संसदीय अभिलेखबाट हटाउन एवं पुनः यस्ता घटनाहरू दोहोरिन नदिन स्पष्ट आदेश हुन सम्माननीय सभामुखज्यूसमक्ष नेपाल बार एसोसिएसन अनुरोध गर्दछ।

कानून व्यवसायीहरूका अनुसार सरकारले अत्याधुनिकपरि संवैधानिक परिषद्को निर्णय प्रक्रिया बदल्नु र त्यसपछि कनिष्ठ न्यायाधीशलाई प्रधानन्यायाधीशमा सिफारिस गर्नु संयोगमात्र होइन। उनीहरूको बुझाइमा न्यायालयको नेतृत्व आफूअनुकूल बनाउने राजनीतिक प्रयासका रूपमा यो घटनालाई हेरिन थालेको छ।

सर्वोच्च अदालतभित्रको प्रशासनिक अवरोधले पनि अवस्था असामान्य बनेको छ। मुख्य रजिस्ट्रारदेखि रिट शाखाका कर्मचारीसम्म अविश्वस्य छुट्टाछुट्टै कार्यक्षमता अनुपस्थित भएको विवरण बाहिरिएको छ। आफ्नै मातहतको प्रशासनलाई काम गर्न सर्वोच्च अदालतको नेतृत्वले लिखित आदेश दिनुपर्नेको अवस्था न्यायिक इतिहासमै दुर्लभ मानिएको छ। राजनीतिक वृत्तमा पनि यस घटनालाई चासोका साथ हेरिएको छ। विपक्षी दलहरूले सरकारले संवैधानिक निकायहरूमा नियन्त्रण

बढाउने रणनीतिअन्तर्गत न्यायपालिकामा हस्तक्षेप गर्न खोजेको आरोप लगाइरहेका छन्। सत्तापक्ष भने संवैधानिक परिषद्को निर्णय पूर्णरूपमा कानुनी र संवैधानिक भएको दावी गरिरहेको छ। यस्तोमा सर्वोच्च अदालतले यो विवादलाई कसरी व्यवस्थापन गर्छ भन्ने हो। यदि रिट दर्ता भएर सुनुवाइ अघि बढ्छ भने संवैधानिक परिषद्को अघ्यादेशदेखि प्रधानन्यायाधीश सिफारिससम्मका निर्णय न्यायिक परीक्षणमा जाने छन्। यदि रिटहरू रोकिराखे प्रयास जारी रह्यो भने न्यायपालिकाको स्वतन्त्रता र विश्वसनीयतामाथि अफ गम्भीर प्रश्न उठ्न सक्ने कानुनविदहरूको भनाइ छ।

एडिबी..

अर्थात्, स्थानीय खर्च कति हो, त्यो नेपाली रूपैयाँमा खुलाइएको थिएन। खरिद प्रक्रियासम्बन्धी जानकारीहरूका अनुसार यो सामान्य प्राविधिक कमजोरी होइन। 'यो अनिवार्य सतको उल्लंघन हो। यस्तो अवस्थामा कम्पनी स्वतः अयोग्य हुनुपर्छ', एक जना पूर्वखरिद विंगले भने, 'तर, प्राधिकरणले त्यसलाई वेवास्ता गरेर मूल्यांकनमा राख्नुले मिलेमतोको आशंका बढाएको छ।' उनका अनुसार फरक-फरक मुद्रा संरचनामा आएका प्रस्तावलाई एउटै आधारमा तुलना गर्ने कठिन हुन्छ। 'कसैले स्थानीय खर्च रूपैयाँमा देखाएको छ, कसैले डलरमै राखेको छ। यस्तो अवस्थामा वास्तविक लागत तुलना कसरी सम्भव हुन्छ ?,' उनले प्रश्न गरे। 'उर्जा क्षेत्रका जानकारहरूका अनुसार यसले भीष्मपत्तमा राज्यलाई ठूलो आर्थिक भार पनि पार्न सक्छ। परियोजना कार्यान्वयनको अवधिभर अमेरिकी डलरको विनिमय दर बढे अहिले सस्तो देखिएको प्रस्ताव पछि मर्होगो पर्न सक्छ।' 'स्थानीय खर्च नेपाली मुद्रामै राख्नुपर्ने प्रावधानको उद्देश्य नै विनिमय दरको जोखिम घटाउनु हो,' उर्जा क्षेत्रका एक अधिकारीले भने, 'तर, त्यही प्रावधान तोड्नेलाई छुट दिनु भनेको राज्यलाई भविष्यको आर्थिक जोखिममा धकेल्नु हो।' यो आयोजना भूमिगत प्रसारणलाइन विस्तार, विरगण प्रणाली सुदृढीकरण तथा सबस्टेसन निर्माणसँग सम्बन्धित छ। यति संवेदनशील परियोजनाको परामर्शदाता छनोटमै नियम मिचिएको देखिएपछि प्राधिकरणको निर्णय प्रक्रियामाथि प्रश्न उठेको छ। प्राधिकरणले २०८१ चैत ८ गते आशयपत्र (इओआई) आह्वान गरेको थियो। त्यसपछि

संक्षिप्त सूचीमा परेका पाँच कम्पनीलाई २०८२ कार्तिक २ गते आरएफपी पेस गर्न आमन्त्रण गरिएको थियो। सोही प्रक्रियाअन्तर्गत २०८२ पुस ३ गते जर्मनीको गोपा टेक, जापानको निपोन कोई र भारतको पावर ग्रिड कर्पोरेसन अफ इण्डियालेत्रै प्राविधिक तथा वित्तीय प्रस्ताव पेस गरेका थिए। तर, वित्तीय प्रस्ताव मूल्यांकनकै क्रममा नियम उल्लंघन भएको देखिए पनि प्राधिकरण मौन बसेको छ। यसले छनोट प्रक्रिया निष्पक्ष नभएको आशंका बढाएको छ। खरिद कानुनका जानकारहरूका अनुसार सार्वजनिक खरिद प्रक्रियामा 'अनिवार्य सर्त' उल्लंघन गर्ने प्रस्तावलाई सामान्य श्रुतिका रूपमा लिन भिन्नैन। 'अनिवार्य सर्त' पालना नगर्ने कम्पनीलाई प्रतिस्पर्धामा राख्नु नै प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्तविपरित हो,' एक कानून व्यवसायीले भने, 'भोलि यो विषय अदालत वा अन्तर्राष्ट्रिय दातृ निकायसम्म पुगे परियोजना नै कानुनी विवादमा फस्न सक्छ।' प्राधिकरण स्रोतका अनुसार अहिले आन्तरिक रूपमा पनि यो विषयमा छलफल भइरहेको छ। केही अधिकारीहरूले छलफल मिचिएकोको विषय उठाए पनि निर्णय तहमा त्यसलाई दबाउने प्रयास भएको दावी गरिएको छ। 'आरएफपीमै स्पष्ट लेखिएको कुरा पालना नगर्ने कम्पनीलाई कसरी योग्य मानियो ? यही प्रश्नको उत्तर अहिले कसैले दिन सकेको छैन,' प्राधिकरणका एक अधिकारीले भने। यो प्रकरणले नेपालका उर्जा पूर्वाधार आयोजनामा वैदेशिक ऋण र दातृ निकायबाट सञ्चालन हुने परियोजनाको पारदर्शितामाथिसमेत प्रश्न उठाएको छ। आयोजना कार्यान्वयनभन्दा अघि नै छनोट प्रक्रियामै विवाद देखिएपछि आगामी निर्णयलाई अर्थात् रूपमा हेरिएको छ।

संरचनामा आएका प्रस्तावलाई एउटै आधारमा तुलना गर्ने कठिन हुन्छ। 'कसैले स्थानीय खर्च रूपैयाँमा देखाएको छ, कसैले डलरमै राखेको छ। यस्तो अवस्थामा वास्तविक लागत तुलना कसरी सम्भव हुन्छ ?,' उनले प्रश्न गरे। 'उर्जा क्षेत्रका जानकारहरूका अनुसार यसले भीष्मपत्तमा राज्यलाई ठूलो आर्थिक भार पनि पार्न सक्छ। परियोजना कार्यान्वयनको अवधिभर अमेरिकी डलरको विनिमय दर बढे अहिले सस्तो देखिएको प्रस्ताव पछि मर्होगो पर्न सक्छ।' 'स्थानीय खर्च नेपाली मुद्रामै राख्नुपर्ने प्रावधानको उद्देश्य नै विनिमय दरको जोखिम घटाउनु हो,' उर्जा क्षेत्रका एक अधिकारीले भने, 'तर, त्यही प्रावधान तोड्नेलाई छुट दिनु भनेको राज्यलाई भविष्यको आर्थिक जोखिममा धकेल्नु हो।' यो आयोजना भूमिगत प्रसारणलाइन विस्तार, विरगण प्रणाली सुदृढीकरण तथा सबस्टेसन निर्माणसँग सम्बन्धित छ। यति संवेदनशील परियोजनाको परामर्शदाता छनोटमै नियम मिचिएको देखिएपछि प्राधिकरणको निर्णय प्रक्रियामाथि प्रश्न उठेको छ। प्राधिकरणले २०८१ चैत ८ गते आशयपत्र (इओआई) आह्वान गरेको थियो। त्यसपछि

६२४ जना महिला गरी १७ हजार २२२ जना मलेसिया गएका छन्। त्यसपछि, १७ हजार १०८ जना थ्रिमिक संयुक्त अरब इमिरेट्स (युई) गएको तथ्यांक छ। युईमा १४ हजार ९५ पुरुष र तीन हजार १३ जना महिला गएका छन्। त्यसैगरी कतारमा १० हजार ६६७, साउदीमा आठ हजार ६६४ र कुवेतमा तीन हजार २७९ जना गएको पाइएको छ। यस अवधिमा ४४ हजार ७० जना थ्रिमिक सीपयुक्त भएर विदेशमा १८ हजार ४४० जना कुनै सीप नभएको गएका छन्। त्यस्तै, ११ हजार ८६ जना अर्धदश, ३४२ जना व्यावसायिक र ९१ जना उच्च दश थ्रिमिक विदेशमा गएका छन्।

एमालेमा..

भण्डारीले २०८२ असार १४ गते मदन भण्डारीको जन्मजयन्तीको अवसर पारी आफू राजनीतिमा फर्कने घोषणा गरेकी थिइन्। भदौ २२ र २३ गते भएको जेन-जी विद्रोहपछि ओली सत्ताबाट सडकमा पुगेका थिए। गत पुसमा भएको ११औं महाधिवेशनबाट अध्यक्षमा 'कमलाक' भए पनि फागुन २१ गते भएको प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनमा एमालेले लज्जास्पद हार व्यहोयो।

यसपछि एमाले अध्यक्ष ओली पक्राउ परे। पार्टीभित्र ओलीमाथि घेराबन्दी बढेको अवस्थामा भण्डारीको सवालमा एमाले 'युटन' भएको हो। सदस्यता खुला हुनुअघि भण्डारी आइतबारसम्म मदननगर बल्खुमा मदन भण्डारी र जीवराज आश्रितको स्मृतिसभामा प्रमुख अतिथिको रूपमा पुगेकी थिइन्। योसँगै एमाले वृत्तमा तरंग फैलिएको थियो। ओलीको यो निर्णयलाई एमालेको इतरपक्षले 'नयाँ कार्ड'को रूपमा लिएको छ। 'यो ओलीको अर्को कार्ड हो। नयाँ तुरुपको रूपमा यसलाई लिइएको छ,' ईश्वर पोखरेलनिकट एक नेताले भिने। ती नेताका अनुसार यो बीचमा उपाध्यक्ष जिपुण पौडेल र महासचिव शंकर पोखरेलले पटक-पटक ओलीलाई नेतृत्वबाट बिदा लिन आग्रह गरिसकेका छन्। तर ओलीले नमानेपछि, बहुमत सदस्य पुर्चाएर विशेष महाधिवेशन बोलाउने तयारी पौडेल र पोखरेलले गरेका थिए। यो याहा पाएपछि ओलीले भण्डारीसँग एकता गरेको ती नेताको दावी छ। 'आफूलाई हटाउन नेतारू लागेको पाएपछि अध्यक्ष ओलीले यो कार्ड फालेका हुन्,' ती नेताले भने, 'यो भण्डारीको सुविधाका लागि भन्दा ओलीको संकट टार्न हो।' सरकारले पक्राउ गरेपछि, अस्पताल भर्ना

भएका ओली पितृवैलीको शल्यक्रियापछि भक्तपुरको गुण्डुथुथत निवासमा स्वास्थ्यलाभ गरिरहेका थिए। उनलाई भेट्न भण्डारी वैशाख २७ गते त्यहाँ पुगेकी थिइन्। त्यतिवेला ओली र भण्डारीले भण्डौ दुई घण्टामान्दा लामो गोप्य छलफल गरेका थिए। गुब्बन्दीले अहिलेको अवस्थामा कम्प्युनट पार्टीलाई फाइदा नगर्ने भन्दै ओलीले उनको सदस्यता खुलाएको बताइएको छ। यसअघि महाधिवेशनमै ओलीले भण्डारी देखाएर पौडेललाई अध्यक्षमा अघि बढाउनेसमेत चर्चा चलेको थियो। गुब्बुमा बसेको सचिवालय बैठकमा ओलीले राजनीतिक परिस्थितका कारण भण्डारीलाई सदस्यता ११ महिना रोक्नुपर्ने बाध्यता आइपुगेको बताएका थिए। 'राजनीतिक परिस्थितका कारणले हामीले त्यस्तो निर्णय गरेका थियौं, अब दिँदा केही फरक पर्दैन,' ओलीले बैठकमा प्रस्ताव राखेका थिए। भण्डारीले सक्रिय राजनीतिमा फर्कन सरकारी सुविधाहरूसमेत फिर्ता गरेकी थिइन्। उनले प्रक्रिया पूरा गरेकाले सदस्य दिँदा केही फरक नपर्ने तर्क अहिले ओलीले राखेका छन्। जवकि, गत वर्ष साउन पहिलो साता ओलीकै अडानमा पूर्वराष्ट्रपति भण्डारीको सदस्यता नवीकरण नगर्ने निर्णय एमालेले लिएको थियो।

कुवेतमा रोजगार कम्पनी: KUWAIT DAIRY COMPANY. पुर विज्ञापन सल्लागी मिति: २०८३/०७/०८. LT. No. 331893. यताली नं. ६०२८५६८८. १. कामदारको पद: 1 Auto Mechanic, 2 Diesel Mechanic, 3 Heavy Driver. २. मासिक तलब: १७५००, १७५००, १५०००. ३. अरु सुविधा: ५ दिन, ५ दिन, ५ दिन.

अन्तर्राष्ट्रिय हले स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ जेठ १२ गते (26th May 2026) मा हुनेछ। FEA OVERSEAS PVT. LTD. Kageshwari, Manohara-9, Airport Nagar, Gokhar, Kathmandu, Nepal, Tel: 01-5914530, Roshan Raj Mishra 9806655324, Email: feaoverseas1@gmail.com, Web: www.feaoverseas.com.np

साउदीमा रोजगार कम्पनी: AL MAWARID RECRUITMENT COMPANY. पुर विज्ञापन सल्लागी मिति: २०८३/०७/०८. LT. No. 332912. यताली नं. ६०२८६५५८. १. कामदारको पद: 1 Kitchen Worker. २. मासिक तलब: १०००, ८०.०५. ३. अरु सुविधा: ५ दिन, ५ दिन.

अन्तर्राष्ट्रिय हले स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ जेठ १२ गते (26th May 2026) मा हुनेछ। All Asia Overseas Pvt. Ltd. Ratoipal, Gausahala-7, Kathmandu, Nepal, Swastika Pariwar, 9706125170, Phone: +977-01-4621975, 4621918 E-mail: info@allasiaoverseas.com

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: SYARIKAT KAWALAN SERI PADANG SDN BHD. पुर विज्ञापन सल्लागी मिति: २०८३/०७/०८. LT. No. 324552. यताली नं. ६०२८३०३३. १. कामदारको पद: 1 Security. २. मासिक तलब: २२०, १७००, ६५.७८५. ३. अरु सुविधा: ५ दिन, ५ दिन.

अन्तर्राष्ट्रिय हले स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ जेठ १२ गते (26th May 2026) मा हुनेछ। CHANDANI RECRUITMENT SERVICE CENTER PVT LTD. Bamsidhara Marga, Chandel-4, Kathmandu, Nepal, Tel: +977-5914697, 5914698, Manohari Adhikari 9851327379, Email: chandanirecruitment@gmail.com, Web: chandanirecruitment.com.np

ओमनमा रोजगार कम्पनी: MASHARIE ALAM ALYAQIN TRADING. पुर विज्ञापन सल्लागी मिति: २०८३/०७/०८. LT. No. 338752. यताली नं. ६०२९२५७०. १. कामदारको पद: 1 Beautician/ Manicure Pedicure. २. मासिक तलब: ०, १७०, ६५.८८५. ३. अरु सुविधा: ५ दिन, ५ दिन.

अन्तर्राष्ट्रिय हले स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ जेठ १२ गते (26th May 2026) मा हुनेछ। Emerald Isle Nepal Pvt. Ltd. (GULM OVERSEAS PVT LTD) Purano Bamschaur-10, Kathmandu, Nepal, Tel: +977-0158542/589923, Uddip Bahadur Khatka 9801248108, Navin Raghubanshi: 9801248107, Email: emeraldislenepal@gmail.com, info@inepal.com

Vacancy Announcement

First Published Date: 19 May 2026. Sichuan Jialixihe Construction Engineering Co. Ltd. is registered at the Office of the Sub Metropolitan Lalitpur on 26 Falgun 2082 B.S. The company is engaged in establishing a modern, well-equipped industry incorporating advanced machinery and technology to construct slaughterhouses for processing the meat of various animals (Buffalo, Chicken, Goat, Hen, Boars any many more). The Company also focuses to establish fully equipped cold storage facilities for the safe storage of processed meat. Furthermore, distribute meat products within the country as well as export them abroad. We urgently require competent and experienced candidates for the following positions. Nepalese candidates are highly encouraged to apply and will be given priority during the selection process.

Interested candidates are requested to submit their biodata/CV within 7 days from the date of publication of this notice at the address mentioned below. Only shortlisted candidates will be contacted for a virtual interview.

Table with 4 columns: S.N., Position, Qty, Qualification and Experience. Row 1: Safety Administrator, 1, Associate Degree or Diploma Degree with 3-5 Years work experience in relevant field. Row 2: Office Automation & System Integration & Administrator, 1, Associate Degree or Diploma Degree with 3-5 Years work experience in relevant field.

Candidates must be fluent in reading, writing, and speaking the Chinese language due to Chinese investment involvement.

- Contract Period: 1 Year
Workplace: Marin Rural Municipality – Ward No. 4, Sindhuli
Salary: As per mutual understanding
Required Documents: Previous work-related documents/certificates

Sichuan Jialixihe Construction Engineering Co. Ltd. Jwalgal, Ward no. 10, Lalitpur, Nepal Contact no. : 9172027400, email: 779069403@qq.com

अमृत भाको रिहाइको विषयमा परराष्ट्रले एक महिनापछि माग्यो माफी

काठमाडौं (प्रेस)– इरानको कब्जामा रहेका नेपाली नागरिक अमृत भाको रिहाइको विषयमा गलत सूचना प्रवाह भएको भन्दै परराष्ट्र मन्त्रालयले माफी मागेको छ। परराष्ट्रमन्त्री शिशिर खनाल आफैले भा रिहा भएको भनी फुटो सूचना प्रवाह गरेका थिए। तर केही दिनमै उनी रिहा नभएको तथ्य बाहिरिएको थियो। यद्यपि, न परराष्ट्रमन्त्री न त मन्त्रालयले गलत जानकारी प्रवाह भएको स्वीकार्यो। एक महिनाभन्दा बढी समय बितिसकेपछि बल्ल क्षमा मागेको हो। भा हाल इरानकै बन्दर अब्बासमा पुर्पक्षका लागि थुनामै रहेको जनाइएको छ। गत वैशाख २ गते राति १० बजे परराष्ट्र मन्त्रालयले विज्ञापित जारी गर्दै भा रिहा भएको भनेको थियो। तेहरानस्थित नेपाली अन्तररी कन्सुल जनरलमार्फत भाको रिहाइका लागि स्थानीय अदालतबाट आदेश भएको भन्ने खबर प्राप्त भएको जनाइएको थियो। त्यसलगत्तै परराष्ट्रमन्त्री खनालले पनि आफ्नो एक्स हटाएपछि अमृत रिहा भएको र उनलाई इरानबाट बाहिर निकाल्ने काम भइरहेको घोषणा गरेका थिए। रिहाइको खबरले खुसी भएको परिवारलाई केही दिनपछि फाले आफू बन्दर अब्बास

जेलमै रहेको जानकारी गराएका थिए। सरकारले गलत जानकारी दिएपछि परिवारमा थप चिन्ता बढेको थियो। भाको रिहाइको खबर दिन हतारिएको मन्त्रालयले माफी मान्न भने यत्तिका समय लगाएको छ। परराष्ट्रले सोमबार जारी गरेको प्रेस विज्ञापनको भनिएको छ, 'इरानको स्थानीय अदालतमा मुद्दा विचाराधीन रहेको र भा थुनामै रहेको अवस्थामा निज रिहा भएको भन्ने अनौपचारिक जानकारी सार्वजनिक हुन गाएबाट सिर्जना भएको अन्योल र असुविधाप्रति मन्त्रालय क्षमाप्रार्थी चाहन्छ।' मन्त्रालयका अनुसार गत फेब्रुवरीमा अमेरिका-इजरायल र इरान सम्मिलित युद्ध सुरु हुनुअघि जनवरीको सुरुआतमै भा इरानको नियन्त्रणमा पुगेका थिए। उनीसँगै अन्य छ जना विदेशीलाई पनि क्यासिएम आइल्याण्डबाट इरानले नियन्त्रणमा लिएको थियो। युद्धरत मुलुकको नियन्त्रणमा रहेका भाको सुरक्षाको विषय सर्वत्र चासो र चिन्ता बढेको अवस्थामा मन्त्रालयले भने प्राप्त सूचनाको आधिकारिकता पुष्टि नै नगरी सार्वजनिक गरेको थियो।

Vacancy Announcement

First Published Date: 18 May 2026. Ziyon Foods Pvt. Ltd. is registered at the Office of the Company Registrar on 13 Shrawan 2082 B.S. The company is engaged in establishing a modern, well-equipped industry incorporating advanced machinery and technology to construct slaughterhouses for processing the meat of various animals (Buffalo, Chicken, Goat, Hen, Boars any many more). The Company also focuses to establish fully equipped cold storage facilities for the safe storage of processed meat. Furthermore, distribute meat products within the country as well as export them abroad. We urgently require competent and experienced candidates for the following positions. Nepalese candidates are highly encouraged to apply and will be given priority during the selection process. Interested candidates are requested to submit their biodata/CV within 7 days from the date of publication of this notice at the address mentioned below. Only shortlisted candidates will be contacted for a virtual interview.

Table with 4 columns: S.N., Position, Qty, Qualification and Experience. Row 1: Finance Officer, 1, Bachelor Degree in Management with 1 Year work experience or Fresher. Row 2: Assistant of Accountant, 1, Associate Degree or Diploma Degree with 1 Year work experience or Fresher.

Candidates must be fluent in reading, writing, and speaking the Chinese language due to Chinese investment involvement.

- Contract Period: 1 Year
Workplace: Marin Rural Municipality – Ward No. 4, Sindhuli
Salary: As per mutual understanding
Required Documents: Previous work-related documents/certificates

Ziyon Foods Pvt. Ltd. Chakupath-10, Lalitpur, Nepal Contact no. : 9713922827, email: songanning@ziyanfoods.com

प्रतिनिधिसभा बैठक

सुकुमबासी समस्याको दीर्घकालीन समाधान खोज्न माग

काठमाडौं (प्रस)- सांसदहरूले आगामी आर्थिक वर्षको बजेटमा सुकुमबासी समस्याको दीर्घकालीन समाधान खोज्नुपर्नेमा जोड दिएका छन्। प्रतिनिधिसभाको सोमबारको बैठकमा सांसदहरूले वि.सं.२०८४ पछि १८ वटा सुकुमबासीका समस्या समाधान गर्न आयोग गठन गरे पनि समाधान हुन नसकेकोप्रति सरकारको ध्यानाकर्षण गराए।

सांसद रमेश प्रसाईले गत भदौ २३ र २४ गतेको आन्दोलनको दोष प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई मात्र दिनुभन्दा सत्य, तथ्यको गहिरोइसम्म अध्ययन गर्नुपर्नेमा जोड दिए। वर्तमान सरकारका पालामा सुकुमबासीले लालपुजा पाउने विश्वास व्यक्त गर्दै उनले निम्न र निम्नमध्यमवर्गलाई उपचार कोषको व्यवस्था गर्न सरकारसँग माग गरे।

सांसद निस्कल राईले अघिल्लो वर्षको तुलनामा चिया निर्यात घटेको बताए। उनले सोही कारणले राजस्व घट्ने भएकाले युवालाई उच्चमशीलताको सांकेदारका रूपमा राखेर बजेट व्यवस्था गरिनुपर्ने माग गरे। सांसद प्रदीप विष्टले कीर्तिपुरमा जातीय संघर्षलाई माध्यम गरेर २०० रोपनी जग्गा भएकाले बजेट व्यवस्थापन गरी निर्माण गर्ने विषयलाई प्राथमिकतामा राख्न माग गरे।

ब्लोनको नेतृत्वमा चुनियो घेदुङको नयाँ कार्यसमिति

प्रभाव संवाददाता
निर्वाचित भए। महासचिव पदमा लिलाकुमार घलान, उपमहासचिव खुलारत निर्मलबहादुर तामाङ र विलास मुक्तान तथा उपमहासचिव (महिला) मा श्रमिक लामा निर्वाचन निर्वाचित भए।
सचिव पदमा सुनिल मोक्तान, सुन्दर थोकट तामाङ र हिरालाल तामाङ, सचिव महिलतर्फ उपा बाइबा र संगीता पाखिन निर्वाचित भएका छन्।
कोषाध्यक्ष पदमा तिर्थमान बल तथा सहकोषाध्यक्ष पदमा सीता चोदेन तामाङ निर्वाचन निर्वाचित भए।
संघीय समितिमा विभिन्न प्रदेश र प्रवासस्थित संस्थाबाट सदस्य निर्वाचित गरिएको घेदुङले जानकारी दिएको छ। केही सदस्यहरू भने पछि कार्यसमितिले भने नीती निर्वाचन गर्ने व्यवस्था रहेको जनाइएको छ।
तामाङ समुदायको साभाराष्ट्रिय संस्थाको रूपमा यो संस्था २०१३ सालमा स्थापना भएको हो। निवर्तमान अध्यक्ष मोहन गोलेले दुई कार्यकाल घेदुङको नेतृत्व गरे।
नवनिर्वाचित अध्यक्ष बलानले घेदुङको मर्म र भावनाअनुसार कार्यसम्पादन गर्ने र तामाङहरूको एकता कायम गर्ने अर्थ गर्नुका लागि कार्यसमितिमा चयन गरेका छन्।

Table with 8 columns: S.No., Job Title, Salary, etc. for Green Everest Trading and Decoration. Includes job titles like Cashier, Driver, Dry Clean Worker, Foreman, Labourer, Office Cleaner, Representative, Supervisor.

Table with 8 columns: S.No., Job Title, Salary, etc. for Core Inspire Company. Includes job titles like Load & Unloading Workers.

Table with 8 columns: S.No., Job Title, Salary, etc. for Belres Building Contracting. Includes job titles like Assistant Mason, Assistant Painter, Assistant Plumber, etc.

Table with 8 columns: S.No., Job Title, Salary, etc. for Shayah Mohammed Mohsen Alyami Co. Includes job titles like Construction Labor.

Table with 8 columns: S.No., Job Title, Salary, etc. for Shayah Mohammed Mohsen Alyami Co. Includes job titles like Construction Labor.

Table with 8 columns: S.No., Job Title, Salary, etc. for Target Consultant Human Resources Pvt. Ltd. Includes job titles like Construction Labor.

Table with 8 columns: S.No., Job Title, Salary, etc. for Bait Colbeh Restaurant Company. Includes job titles like Assistant Chef.

Advertisement for MAHA INTERNATIONAL HR SOLUTIONS PVT. LTD. with contact information for Airport Kalimatidol, Kathmandu.

Advertisement for NEPAL SBI BANK LTD. with details about a loan or financial service.

Advertisement for HESANA MAHITPUR BACHA TATHA ARAJAN SAKHARI SANGHA LI. with details about a community organization.

Advertisement for Ghato Surkshana Sanshodhan Samiti with details about a committee and its objectives.

Advertisement for KMPN (Kathmandu Professional Network) with details about a professional organization.

Advertisement for KMPN (Kathmandu Professional Network) with details about a professional organization.

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

माननीयहरूले संसद्मा बोक्न नसकेको गरिमा

प्रतिनिधिसभामा निर्वाचित सदस्यहरूलाई माननीयको उपाधि दिएको हुन्छ। यसको अर्थ हो, सभ्य तरिकाले प्रस्तुत हुने र जनताको आइडलको रूपमा उभिने। जसकारण संसद्मा अमर्यादित भाषा र अमर्यादित व्यवहारको परिभाषासमेत गरिएको छ। संसद्मा हामीले बेलाबेला सांसदले बोलेका भाषाहरू सभामुखले रेकर्डबाट हटाउने गरेको देखेका छौं। अमर्यादित भाषा बोलेपछि उक्त शब्द रेकर्डबाट हटाउनु माननीयलाई एक प्रकारको दण्ड दिनु पनि हो। फागुन २१ मा निर्वाचित भएर संसद्मा आइपुगेका सांसदहरूको तातोतातो प्रस्तुति देखा उच्चैखल र असभ्य देखिंदै आएको छ। अहिले यस किसिमका गाल पार्ने काम सबैभन्दा ठूलो दल राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)का सांसदहरूबाट हुँदै आएको छ।

सोमबारको बैठकमा रास्वपाका सांसदद्वय यज्ञमणि न्यौपाने र समीक्षा बास्कोटाले सर्वोच्च अदालतकी कायममुकायम प्रधानन्यायाधीश सपना प्रधान मल्लको आदेशमाथि टिप्पणी गरे। सामान्यतः अदालतले हुने गरेको सामान्य विषयमा संसद्मा प्रश्न उठाउने चलन छैन। तर, अहिले रास्वपाले मल्लमाथि सामाजिक सञ्जालदेखि संसदसम्मै प्रहार गर्न थालेको छ। सर्वोच्चबाट जसरी पनि मल्ललाई हटाउने रास्वपाको चाहनालाई बल पुग्नेगरी माननीयहरूले संसद्मा स्वतन्त्र न्यायालयमाथि हस्तक्षेप हुनेगरी बोले।

संसद्मा सभामुख बोल्दा हिँड्नु नमिल्ने, राष्ट्रपतिले सम्बोधन गर्दा बाहिर निस्कन नमिल्ने मर्यादाहरू हुन्छन्। जुन विषयमा संसद् सचिवालयले पनि प्रशिक्षण दिइसकेको होला। तर प्रधानमन्त्री वनेका बालेन्द्र शाहले यो तोडिसकेका छन्। संसद्मा हुँदाको पोसाक कस्तो हुने, कपाल कस्तो हुने जस्ता विषयमा पनि न्यूनतम मापदण्ड तोकिएको हुन्छ। अधिल्लो संसद्मा रास्वपाबाट माननीय भएकाहरूमाथि पोसाककै विषयमा आलोचना हुने गर्छ।

यसपटक रास्वपाका सांसद उज्वलकुमार भट्टा हेयर स्टाइलका कारण चर्चामा आएका छन्। उनको हेयर स्टाइल सांसद पदको गरिमासँग मेल नखाने खालको भएको टिप्पणी सुरु भएको छ। यो कतिको अशोभनीय हो वा शोभनीय संसद्को नेता सभामुखले निरर्थक गर्ने बेला आइसकेको छ। यता रास्वपाका कतिपय सांसदले नियमापति गर्दासमेत नियम थाहा नभएको घटना पटक-पटक दोहोर्याएका छन्।

यस्तो हेर्दा कुनै बेला माओवादी सांसदहरूले संसद्मा गरेको हुलदंगाको माथ खानेगरी रास्वपा सांसद अधि बढेको देखिन्छ। यता रास्वपालाई माथ खुवाउनेगरी श्रम संस्कृति पार्टीका सांसदहरू संसदमै पोस्टर बोक्ने प्रदर्शनमा उत्रेका छन्। यी प्रकारहरू हेर्दा माननीयहरूलाई मान नै भारी भएको हो कि जस्तो देखिन्छ। त्यसैले अरूबाट मान पाउन आफ्नो मान पनि बुझ्नु माननीयहरू! नभए अरूले पनि मान्न छाड्छन् मर्यादा र सम्मानका विषय।

श्रम सरोकार

विदेशमा कमाएको रकम स्वदेशमा आयमूलक व्यवसायमा प्रयोग गर्ने उपायहरू

- वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त रकम घर पठाउँदा सो रकम कुन-कुन कार्यमा के कति खर्च गर्ने र वचत भएको रकम केमा प्रयोग गर्ने भन्ने विषयमा पहिले नै घर सल्लाह गर्नु उपयुक्त हुन्छ। आफूले खर्च गर्ने, घर खर्च गर्ने, ऋण तिर्ने र स्वदेश फर्केपछि गर्ने व्यवसायका लागि रकम जम्मा गर्ने आदिको योजना बनाएर काम गर्दा बढी प्रभावकारी हुन्छ।
- वैदेशिक रोजगारीका क्रममा आफूले गर्ने गरेको कार्यमा प्रयोग हुने सीप र प्रविधिको स्वदेश फर्केपछिसमेत प्रयोग गर्न सकिने विषयमा विशेष चनाखो भएर कार्य गर्नुपर्दछ। आफूले जानेको सीप र प्रविधिकै प्रयोग हुनेखालको व्यवसाय वा काम स्वदेशमा गर्न सके बढी उपलब्धिमूलक हुन्छ।
- आफू वैदेशिक रोजगारीमै रहेका बेला आफ्नो घरमा बेरोजगार रहेकालाई आयमूलक कार्य वा व्यवसाय गर्न प्रोत्साहन गर्नुपर्दछ।
- कुनै व्यवसाय वा आयमूलक कार्यमा रकम प्रयोग गर्ने अवस्था नभएसम्म वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त रकमलाई बैंक वा वित्तीय संस्थामा वचत गरी सुरक्षित राख्नुपर्दछ।
- आयमूलक कार्य वा व्यवसायका लागि आफूले बनाएको सक्षम योजनाका लागि रकम अपुग भए बैंक, वित्तीय संस्था वा नेपाल सरकारले ल्याउने कार्यक्रमहरूमा फर्कन सकिने, सहूलियत आदि लिन सकिन्छ। यसका लागि सरकारी सूचनाहरूका विषयमा जानकारी लिने गर्नु पर्दछ।
- वैदेशिक रोजगारीमा सिकेको सीपलाई मूल्यांकन गरी प्रमाणपत्रसमेत दिने व्यवस्था हुने भएकोले आफ्नो सीपको परिक्षण गराई योग्यताको प्रमाणपत्र लिने गर्नु पर्दछ।

वैदेशिक रोजगारीमा आर्जन गरेको रकम र सीप प्रयोग गरी विभिन्न अयमूलक कार्य गर्न सकिन्छ, जसमा:

- दैनिक उपभोग्य वस्तुहरूको ब्यापार (किराणा पसल, होटल, रेस्टुराँ, कस्मेटिक, गिफ्ट सप आदि) सञ्चालन गर्ने।
- विदेशमा सिकेको सीप तथा प्रविधिको प्रयोग गरी गाउँस्तरमा साना उद्योग सञ्चालन गर्ने।
- कृषि फार्म (जस्तै: बाख्रापालन, कुखुरापालन, बंगुरपालन, माछापालन लगायत) मा लगानी गरी आय आर्जन बढाउने।
- बेमौसमी तरकारीखेती गरी आय आर्जन बढाउने।
- सिलाइ, बुटिक, पार्लर, पोतेका सामग्री बनाउने, खेलौना बनाउनेजस्ता काम पनि गर्न सकिन्छ।

कृषि क्षेत्रको सठभावना र सरकारको कृषि नीति

उत्पादन प्रणाली, वाली लगाउनुअघि नै प्रमुख कृषि वालीको समर्थन मूल्य तोक्ने र किसानको खातामा सोभै डिजिटल भुक्तानी गर्ने योजना अगाडि सारेको छ। यसले किसान र कृषि उद्यमीलाई उत्साहित बनाएको छ।

गाउँका अधिकांश युवाहरू विदेशिएका कारण उब्जाउयोग्य खेतवारी बाँक्ने रहेको छ। यस्तो हुनुमा सरकारको स्पष्ट कृषि नीति नहुनु राजनीतिकर्मी, कर्मचारी र किसानबीच तालमेल हुन नसक्नु नै हो। कृषिमैत्री वातावरण नहुनु, सरकारको स्पष्ट कृषि नीतिको अभाव, कृषिमा आवश्यकताअनुसार आधुनिक प्रविधि भित्र नसक्नु, वीउविजन, मलखादको अभाव, असुविधा, सहूलियतपूर्ण कृषि ऋणको अभाव, कृषि उत्पादनको बजारीकरणको समस्याजस्ता कारण पनि प्रमुख समस्या हुन्।

तर पनि यो नीति तथा कार्यक्रममा कृषि बैंक प्रणालीमार्फत बाँक्ने जमिन उत्पादनमा प्रयोग गरिने तथा युवा महिला र भूमिहीन किसानलाई पहुँच निश्चितता गरिने उल्लेख छ। किसान सूचीकरण, किसान परिचयपत्र र किसान क्रेडिट कार्डमार्फत सहूलियतपूर्ण वित्तीय पहुँच विस्तार गरिने पनि उल्लेख छ। यो सकारात्मक पक्ष हो र यस्ता सबाले किसानलाई हौसला पनि जगाउँछ।

कृषि क्षेत्रको बजारीकरणका लागि विभिन्न जिल्लामा स्थापना भएका निजी क्षेत्रका बजारहरूलाई बजारीकरणका लागि प्रयोग गर्न सके किसान व्यवसायी र उपभोक्ता लाभान्वित हुने देखिन्छ। विगतका सरकार कृषि क्षेत्रमा निजी क्षेत्रमैत्री कहिल्यै हुन नसक्दा कतिपय जिल्लाका किसान बजार र मूल्य सुनिश्चितताको अभावमा समस्यामा परिरहे।

पछिल्लो समय कतिपय जिल्लामा विदेशवाट फर्किएका केही युवाहरू तरकारीखेती, पशुपालनलगायतका कार्यमा लागेको पाइन्छ। तर पनि उनीहरू सुलभ कृषि कर्जा, उन्नत वीउविजन, मलखाद र उत्पादित वस्तुको बजार पाउन नसक्दा निराश छन्। यसरी कृषि कार्यमा जागेका किसानहरूलाई उत्पादनको मूल्य र बजारको सुनिश्चितता गर्दै सरकार र सरोकारवाला निकायले साथ दिन सक्ने हो भने यो पेशा व्यवसायवाट राम्रो आमदानी लिन सकिन्छ। अर्कोतर्फ आयात घटाउँदै स्वदेशमै रोजगारको ठूलो अवसर सिर्जना हुन सक्छ।

बजारको सुनिश्चितता

विभिन्न जिल्लाहरू घुम्दा किसानहरू कृषि कार्यमा जमैरे लागेको देखिन्छ भनी त्यहाँको मनोरम वातावरण प्राकृतिक सुन्दरताले गर्दा कृषि र पर्यटनको एकसाथ विकास गर्न सकिने सम्भावनाका आधार पनि भेटिन्छ। यसबाहेर पहल भएको देखिँदैन। कतिपय गाउँमा उखु,

तरकारी, फलफूलगायत नगदेवाली बेचेर वार्षिक करिव ४० देखि ५० लाख रूपैयाँसम्म आमदानी गर्न किसानहरू पनि छन्। उनीहरूले यसै आमदानीबाट केटाकेटीहरूको लालनपालन पढाइ खर्चलगायत घरसमेत बनाउन सफल भएका कथा छन्।

त्यस्तै विभिन्न जिल्लामा किसानहरूले जग्गा भाडामा लिएसमेत बृहत् कृषि कार्य गरेको पनि पाइन्छ। सहरवजारमा खुलेका तरकारी बजारका कारण किसानका तरकारी फलफूल गाउँगाउँमै गएर उठाइदिने गरेका कारण पनि किसानलाई सुविधामात्र नभई बजार खोज्ने समस्यासमेत टरेको छ। हिजो वारीमा त्यसै कुहिएर खेर जाने स्कुस, फर्सी, तामा, धिरौला, लौका, काँका, नासपाती, मेवालगायत कृषि पैदावारले आज बजार पाएको छ। जसबाट उनीहरूले घर खर्च चलाएका छन्, छोराछोरीलाई पढाउनुका साथै राम्रो प्रगति गरेका छन्। यसरी कृषि कार्यमा राम्रैगरी जागेका कतिपय किसानले वस्तुको उचित बजार र मूल्य नपाउँदा निराश पनि छन्। यसप्रति सरकार र सरोकारवाला निकाय गम्भीर भएर किसानलाई हौसला दिन जरुरी छ।

उता हालैमात्र भैरहवावाट अन्तर्राष्ट्रिय उडान सुरु भएकोले अब अन्तर्राष्ट्रिय बजारमासमेत यहाँको आर्गानिक उत्पादन तरकारी, फलफूलको बजार विस्तार हुन सक्ने सम्भावना बढेको छ। त्यस्तै रूपन्देहीको मणिग्राममा आधुनिक नेपालकै ठूलो लुम्बिनी कृषिउपज थोकबजार सञ्चालनमा आएको छ। तीन विद्या क्षेत्रफलमा फैलिएको यो बजारमा १९८ बटा आधुनिक व्यावसायिक सदरहरू छन्। जहाँ किसानलाइत चार जिल्ला समेटिएको कृषि सहकारी पनि रहेको छ। जुन बजार लुम्बिनी, कर्णाली र गण्डकी प्रदेशका आर्गानिक उत्पादन विदेश निर्यातका लागि महत्वपूर्ण केन्द्रका रूपमा प्रयोग गर्न सकिन्छ।

किसानहरूले कृषिवाट फाइदा लिन अबका दिनमा एक-दुई कट्या वा एक-दुई रोपनीमात्र जग्गामा कृषि कार्य गरेर सफलता खोज्छौं भने त्यो सम्भव छैन। धेरै जग्गामा आधुनिक तरिकाले बृहत्तरूपमा कृषि कार्य गरी ठूलो परिमाणमा उत्पादन गर्न आवश्यक छ। राम्रो गुणस्तरलाई उत्पादन गर्नसके स्थानीय, क्षेत्रीय, राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय बजारमासमेत बजारको राम्रो सम्भावना छ।

यदि हामीले नेपालमै ठूलो परिमाणमा कृषिउपज वस्तुको खेती गर्न सके नेपालमै थुप्रैले रोजगार पाउने छन् र ठूलो रकम विदेशिनवाट सम्भत रोकिने छ। तसर्थ, सरकारले कृषि क्षेत्रको यस्ता अवसरवाट स्पष्ट योजना बनाएर किसानलाई प्रोत्साहन दिन जरुरी छ। यसो भएमा ठूलो नेपाली जनशक्ति विदेशिनवाट पनि

रोकिने छन्।

नेपालका कतिपय कृषि पैदावार तामा, च्याउ, अदुवा, कोदो, कफी, टिम्मुर, खुर्सानी, स्याउ, सुन्तला, बेसारलगायतका कृषि पैदावार विदेश निकाली गर्न सकिन्छ। तर सरकार यस्ता सम्भावनावाट गम्भीर हुन सकेको देखिँदैन।

निजी क्षेत्रमैत्री नीति आवश्यक

अब सरकारको कृषिमैत्री नीति, उत्पादनमा अनुदान गाउँमै प्राविधिक उपलब्धता, मल-वीउको सहज व्यवस्था, बजार र मूल्यको निश्चितता, कृषिउपज वस्तुको मूल्यमा विमाजस्ता विषयका गम्भीर हुन आवश्यक छ। यसैगरी सरकारले निजी क्षेत्रका ठूला बजारहरूलाई पनि विजुली, सरसफाइ, कोल्ड स्टोर, सहूलियतपूर्ण कृषि ऋण, कृषि प्रविधि, कृषि एम्बुलेन्सजस्ता सबालमा सुविधा दिन सके किसान-उपभोक्ता-व्यवसायी तीन पक्षलाई नै लाभ पुग्न सक्छ। ७७ जिल्लामा सरकारी कृषिवजारको संख्या जम्मा १२ वटाभित्र छ। यी सरकारी बजार रहेका र अन्य जिल्लामा निजी क्षेत्रका बजारको भूमिका ठूलो छ तर सरकारी निजी क्षेत्रमैत्री हुन सकेको देखिँदैन। निजी क्षेत्रले सहूलियत पाए त्यसको लाभ उपभोक्ताले नै पाउँछ भन्ने सरकारले बुझ्न सकेको छैन।

नेपालमा सम्भावना निकै राम्रो छ भन्ने कुरा बुटवलमा रहेको लुम्बिनी कृषिउपज थोक बजार र कालीमाटी थोक तरकारी बजार केन्द्रको तथ्यांकले पनि स्पष्ट पार्दछ। यो थोक बजार केन्द्रमा करोडवार हुने तरकारी फलफूलको तथ्यांक हेर्दा भारतवाट करिव ६० प्रतिशत, नेपालको ३० प्रतिशत र चीनको १० प्रतिशत तरकारी फलफूल भित्र्याएर कारोबार भएको तथ्यांकमा देखिन्छ। मूल्यको आधारमा हेर्दा रूपन्देही करिव सातदेखि आठ अर्ब रूपैयाँको तरकारी तथा फलफूल आयात भएको तथ्यांकले देखाउँछ। तर खुला सीमाका कारण यो भन्दा पनि बढी मूल्यको कारोबार हुने अनुमान छ।

बालेन्द्र सरकारले आफ्नो नीति तथा कार्यक्रममा कृषिमा जोड दिएको विषयवस्तु व्यवहारमा लागू गर्न अपरिहार्य छ। उद्योगी व्यवसायीले पनि आफ्नो ब्यापार व्यवसायलाई अब नयाँ शिरावाट अगाडि बढाउन जरुरी देखिन्छ।

सरकारले स्पष्ट कृषिमैत्री नीति ल्याउन सक्ने हो भने कृषि क्षेत्रमा ठूलो संख्यामा जनशक्ति रूपान्तरण हुन सक्ने सम्भावनालाई आत्मसात् गर्न सकिन्छ। कृषि क्षेत्रको विकासका लागि सरकारले ठोस कदम चाल्न सके ठूलो संख्यामा रोजगार सिर्जना भई विदेशिन लालायित युवाको कृषि किसानलाई स्वदेशमै रोजगार दिन सकिन्छ। र, कृषि कार्यवाट नै नेपालमा आर्थिक क्रान्ति सम्भव छ भन्दा फरक पर्दैन।

□ दामोदर खनाल

सरकारले आगामी आर्थिक वर्षका लागि प्रस्तुत गरेको नीति तथा कार्यक्रममा कृषिमा डिजिटल प्रणाली, भूमि बैंक, कृषिवालीको न्यूनतम समर्थन मूल्य, प्याकेजिडमा आधारित उत्पादनलगायत कृषिलाई सम्मानित र उद्यमशील पेशाको रूपमा स्थापित गर्ने घोषणा गरेको छ। जुन अत्यन्त राम्रो पक्ष हो। हुन त विगतका सरकारले पनि कृषिलाई जोड दिने भने पनि व्यवहारमा त्यो देखिएन। तर पनि यो सरकारवाट किसानहरू निकै आशावादी भने देखिन्छन्।

नेपाल कृषिप्रधान देश हो, जहाँका करिव ६५ प्रतिशत जनसंख्या कृषि कार्यमा संलग्न छन्। उनीहरू खेती किसानी, पशु पालन, माछा मासु उत्पादन, फलफूल जडीवुटी उत्पादनमा लागेको पाइन्छ। मुलुकको भौगोलिक बोनोट र हावा, पानीअनुसार तराई, पहाड, हिमाली क्षेत्रमा कृषि तथा पशु पालन व्यवसाय गरिँदै आएको छ।

यद्यपि, तथ्यांकमा नेपालको जनसंख्याको ठूलो हिस्सा कृषिमा लागे पनि आत्मनिर्भर छैन। हिजोका दिनमा खाद्यान्न निर्यात गर्दै आएकोमा हाल मासिक अर्बौं रूपैयाँको खाद्यान्न फलफूल तरकारी विभिन्न मुलुकवाट आयात गरिरहेको अवस्था छ। तर विकसित देश अमेरिका, जर्मनी, अस्ट्रेलिया, जापानलगायतका देशहरूमा १० देखि २० प्रतिशत जनसंख्या कृषि कार्यमा लागेर पनि ५० प्रतिशतभन्दा बढी कृषिउपज उत्पादन निर्यात गरेर राम्रो विदेशी मुद्रा आर्जन गरिरहेका छन्। देशलाई आत्मनिर्भर बनाउन सफल छन्।

आधुनिक प्रविधिको आवश्यकता

हाम्रो देशमा कृषिको राम्रो सम्भावना भएर पनि ठूलो हिस्सा कृषि कार्यमा लावा पनि आत्मनिर्भर हुन सकेका छैनन्। यसको मूल कारण कृषिमा आधुनिक प्रविधिको भरपूर प्रयोग हुन नसक्नु हो। यसप्रति वर्तमान सरकारले चासो दिन जरुरी छ। हुन त सरकारले उत्पादन बृद्धि, आयात प्रतिस्थापन र खाद्यान्न आत्मनिर्भरताका लागि विज्ञकीकरण, डिजिटल प्रविधि, एग्रिटेक प्याकेजमा आधारित

बैकुण्ठ भण्डारी

काठमाडौं सहर विहानेदेखि कराइरहेको थियो। सडकमा पछिल्लो समयका आएका

चिल्ला विजुली गाडी अनि 'डन' 'निपेथ' भने पनि टवाइटावा भने हटेको थिएन। रगीचंगी ईटाले बनाइएको फुटपथमा कोही कलेजका पोसाकमा त कोही कार्यालयको पोसाकमा भीडा सवैलाई उस्तै हतार। पसलको सट्टर खुले आवाज, अनि धूलोले भरिएको हावा। सहर मानौं कहिल्यै निदाउँदैन थियो। निदाए पनि सपना देख्न समय थिएन।

रत्नपार्क नजिकैको एउटा पुरानो चिया पसलमा दुई जना नियमित ग्राहक थिए, बैरी र मट्याङ्गो। दुवै सहरका गरिव। दुवैको जिन्दगी एउटै खालको संघर्षले भरिएको। बैरी निर्माणस्थलमा ज्याला मजदुरी गर्थ्यो भने मट्याङ्गो कहिले रिस्का चलाउथ्यो, कहिले सामान बोक्थ्यो। उनीहरूको टेणाना पनि स्थायी थिएन। कोठाभाडा बढेपछि कहिले थापाथली, कहिले बानेश्वर, कहिले धोबिखोलाको किनारामा रहेको सुकुमवासी बस्तीको भुम्रामा सरिरहनु उनीहरूको नियतितजस्तै बनेको थियो।

त्यो विहान पनि उनीहरू चिया पसलको कुनमा बसेर दुई रूपैयाँ बढी चिनी भएको चिया पिइरहेका थिए। बैरीले चियाको कप फुड्दै भन्यो, 'ए मट्याङ्गो, देश विकास हुँदै छ रे ?'

मट्याङ्गोले टाउको उठाएर सडकतिर हेर्नो। त्यही बेला एउटा खाल्डोमा मोटरसाइडकल फस्नो र चालक कराउँदै उठयो। मट्याङ्गो मुसुक भएँथ्यो। 'विकास यही खालोभित्र लुकेको होला।'

'बैरी पनि हाँस्यो।' 'हेरिो टिभीमा नेता भन्दै थिए- हामीले देशलाई सिंगापुर बनाउँछौं।' मट्याङ्गोले तुरुन्त जवाफ दियो, 'पहिले काठमाडौंलाई काठमाडौं त बनाऊन।' चिया पसलै काण्डाले पनि कुरा सुन्दै थियो। उसले मिलास पुछ्दै भन्यो, 'तिमीहरू धेरै नकारात्मक भयो।' देश धेरै अगाडि बढिसक्यो।'

बैरीले सोध्यो, 'कहाँ पुग्यो ?' 'काण्डाले उत्तर दियो, 'महँगोमा।' तीनै जना ठुल्ले हाँसे। तर त्यो हाँसोभित्र वास्तविक पीडा मिसिएको थियो। मट्याङ्गोले खल्लोबाट २० रूपैयाँ निकाल्दै भन्यो, 'पहिला यही पैसाले चिया र बिस्कुट आउँथ्यो।'

अहिले चियाको गन्ध पनि आउँदैन।'

बैरीले सहमति जनायो। 'बजार त यस्तो छ, तरकारी किन्न जाँदा आफू नै बेचिनुपर्ने जस्तो लाग्छ।' त्यही बेला एकजना मानिस मोबाइलमा ठूलो स्वरले कुरा गर्दै चिया पसलमा आयो। उसले भन्यो, 'भाइ, एउटा कफी बनाऊ, विनाचिनी, विनादूध।' मट्याङ्गोले विस्तारै बैरीलाई कोटाघाउँदै भन्यो, 'हेर न, पैसा धेरै भएपछि चिनी र दूध पनि खान नहुने रहेछ।' बैरी हाँस्यो- 'हामी गरिव भएकाले सबै खानुपर्छ, धूलोसमेत।' मेलझुपी पानी खुवाउने र सहरलाई ताररहित बनाउनका लागि भन्ने सोचिएको पिच सडकवाट धूलो उडिरहेको थियो। सरकारले यो साता सरसफाई अभियान सुरु गरेकाले होला अरिस्त फोटोमा युवा सभामुख दौरा सुरुवालसहित सिंहदरवारमा पञ्जा लगाएर फोहोर टिप्दै थिए। महानगरपालिकाको एउटा फोहोर फोहोर देखिने गाडी 'घर अगाडि सफा राखौं' भन्दै माइक बजाएर दौडिरहेको थियो। तर सडक पेटोमा भने 'फाल्न मनाही छ' लेखेको बोर्डमनि फोहोरको थुप्रो थियो। मट्याङ्गोले बोर्डतिर हेर्दै भन्यो, 'देशमा सबैभन्दा सफा कुरा के हो थाहा छ ?'

बैरीले सोध्यो, 'के ?' 'भाषण ! किनकि त्यो कहिल्यै व्यवहारमा आउँदैन।' केही महिना अगाडि चुनाव आयो। धेरै मानिसको हातमा भएको मोबाइलमा सामाजिक सञ्जालका भित्ताहरू निकै उत्कृष्ट नाराहरूसहित भरिएका थिए। मोबाइलमा जे हेरे पनि 'हाम्रो उम्मेदवारलाई जिताउनुहोस् ! विकासको लहर ल्याउनुहोस् !' यस्तै यस्तै देखिन्थ्यो।

बैरी र मट्याङ्गो चिया पसलमै थिए। बैरी ले भन्यो, 'चुनाव आउँदा त हामी पनि महत्त्वपूर्ण मान्छे हुन्छौं है।' मट्याङ्गोले चियाको चुस्की तान्दै भन्यो, 'हो नि, पाँच वर्षमा एकचोटि हाम्रो अनुहार पनि सम्झिन्छन्। चार महिनाअघि यही चिया पसलमा के भाको थियो सम्झी त।' उ टोलायो। अनि त्यो दिन सम्झन थाल्यो। त्यो दिन त्यही टाउंउमा चिया खाँदै गर्दा नयाँ पार्टीको नयाँ कार्यकर्ता आएको थियो र उसले भनेको थियो। 'दाइहरू, हाम्रो पार्टीलाई भोट दिनुपर्छ है।' 'बैरीले सोध्यो, 'के ?' 'भाषण ! किनकि त्यो कहिल्यै व्यवहारमा आउँदैन।' केही महिना अगाडि चुनाव आयो। धेरै मानिसको हातमा भएको मोबाइलमा सामाजिक सञ्जालका भित्ताहरू निकै उत्कृष्ट नाराहरूसहित भरिएका थिए। मोबाइलमा जे हेरे पनि 'हाम्रो उम्मेदवारलाई जिताउनुहोस् ! विकासको लहर ल्याउनुहोस् !' यस्तै यस्तै देखिन्थ्यो।

बैरीले सोध्यो, 'किन ?'

कार्यकर्ताले गर्बले भन्यो, 'हामी गरिवको पार्टी हो। हामी नातावाद कृपावाद अनि भ्रष्टाचारविरोधी पार्टी हो।'

मट्याङ्गोले तुरुन्त जवाफ दियो, 'त्यसैले त पाँच वर्षदेखि गरिवी जोगाएर राख्नुभएको होला।' कार्यकर्ता अनि अट्यायो मान्दै हाँस्यो। उसले दुईबटा टोपी दियो र गयो। बैरीले टोपी हेर्दै भन्यो, 'हेर त, चुनावमा कस्तोमा टाउको छोप्ने सामान त पाइन्छ।'

मट्याङ्गो भन्यो, 'हो, पेट खाली भए पनि टाउको पार्टीको फण्डाले छोपिन्छ।' त्यो महिनाको अन्तिम हप्ता थियो। घरवेटीले कोठामाडा बढाएको खबर आयो। त्यसै बेला घरवेटीको कोठा आयो। 'भाइ समयमै तिर्नु है, नत्र अर्को मान्छे रोक्छ।' बैरी रिसाउँदै भन्यो, 'हामी कोठा भाडामा बस्छौं कि कोठाले हामीलाई भाडामा राखेको हो ?' मट्याङ्गोले लामो सास फेरे। बैरीले फोन काट्दै भन्यो, 'हामी मान्छे होइनौं जस्तो छ। सायद कोठामा पैसामात्रै बस्छ।'

एकदिन बैरीको छोरो विरामी भयो। उ अस्पताल पुग्यो। लाइन लामो थियो। 'के भयो ?', मट्याङ्गोले सोध्यो। बैरीले थाकेको स्वरमा भन्यो, 'डाक्टर भेट्नु भन्दा नेता भेट्न सजिलो रहेछ।' अस्पतालको फोरम, परीक्षण, औषधि सबै महँगो। बैरीले व्यथ्न गर्दै भन्यो, 'गरिवलाई रोग लाग्नु पनि विलासिताजस्तो रहेछ।' मट्याङ्गोले टाउको हल्लायो। 'त्यसैले त गरिवले विरामी हुँदा पहिले भ्रारफुफु गर्छ, पछि पैसा भए अस्पताल। अस्पतालमा पैसा तिर्दा तिर्दै त्यही मर्छ।' दुवै डिच्च हाँसे।

'ओहो ! मैले त भुसुक्के विसँके, मट्याङ्गोले भन्यो, 'मेरो छोरोले निजी स्कुलमा पढ्न खोज्यो। स्कुलको फि सुत्नेपछि मैले उसलाई सरकारी स्कुलको महानता सम्झाएँ।' बैरी हाँस्यो। नेपालमा शिक्षा यस्तो छ, धनीका छोराछोरी अंग्रेजीमा भविष्य बनाउँछन्, गरिवका छोराछोरी नेपालीमा बेरोजगार हुन्छन्।'

मट्याङ्गोले पुरानो मोबाइल किनेको थियो। उसले फेसबुक चलाउन सिक्न थालेको थियो। जुनबेला पनि मोबाइलमा डेटा हालेर भए पनि फेसबुक चलाउनुपर्ने भयो। बैरीले सोध्यो, 'कस्तो लागि राखेको छ ?' मट्याङ्गोले भन्यो, 'अचम्म ! यहाँ सबै मान्छे खुसी देखिन्छन्।'

बैरी हाँस्यो। 'किनकि फेसबुकमा भोक लाग्दैन।' मट्याङ्गोले मोबाइल स्काल गदै भन्यो, 'हेर न, एउटा मान्छे लेख्दै छ- काठमाडौं हाम्रो प्यारो सहर, म नेपाल हाँसेको हेर्न चाहन्छु।' मट्याङ्गोले अर्को पोस्ट देखायो, 'नेपाल विकासको नयाँ युगमा प्रवेश गर्‍यो। बैरीले तुरुन्त भन्यो, 'हो, हामीचाहिँ पुराने दुखको युगमा अडिक्एका छौं।' 'जबसम्म सहरमा गरिव छन्, तबसम्म नेताको

भाषण बाँच्छ।' बैरीले हाँसे प्रयास गर्‍यो, 'हामी पनि कति भाग्यमानौं है।' 'किन ?', मट्याङ्गोले सोध्यो।

'देशको सबै समस्या आफ्नै अँखाले देख्न पाइरहेका छौं।' मट्याङ्गोले चियाको अन्तिम घट्टको पियो। 'हो, हामी गरिव होइनौं बैरी..'

बैरी अचम्ममा पर्‍यो, 'अनि ?' मट्याङ्गोले वाहिरको किर्लामिनी सहरतिर हेर्दै भन्यो, 'हामी त विकासको प्रत्यक्षदर्शी हो।' त्यसपछि दुवै चुप लागे। सडकमा फिरेर गाडीको साइडर बज्यो। ठूला गाडीहरू हुर्दकिँदै अगाडि बढे। सडकमा पाइप बिछ्याउनु खिँएको खाल्डोवाट गाडीको चक्काले हिलोलाई छुल्लाइ पाँदै कुट्यो। त्यो हिलो बैरी र मट्याङ्गोको अनुहारमा पर्‍यो। बैरीले अनुहारमा परेको हिलो पुछ्दै मुस्कुराएर भन्यो, 'हेर मट्याङ्गो, विकास फिरेर आइपुग्यो।'

नेपाल यस्तो देश हो जहाँ हेरेक १० वर्षमा जनता उत्साहित हुन्छन् र बाँकी वर्ष निराश। कहिले राजतन्त्र हट्यो भनेर खुबी, कहिले गणतन्त्र आयो भनेर खुसी, कहिले दुर्घटनाको सरकार आयो भनेर खुसी, अनि कहिले नयाँ अनुहार राजनीतिमा आयो भनेर खुसी। तर अन्त्यमा जनताको हालत भने उही विहान ग्यासको लाइन, बेलुका महँगोको तनाव। मट्याङ्गोले मोबाइलमा समाचार हेर्दै भन्यो, 'ए बैरी, फिरेर नेताले भनेछन्- अब देश समृद्धिको बाटोमा गयो।' बैरीले चियाको कप हेर्दै भन्यो, 'हो, हाम्रो चिया पनि समृद्ध हुँदै छ।'

'कसरी ?' 'अब चिया पसल नै देशको माालिक भइसक्यो नि त !' देश विकासको स्पिडमा चियाको भाउ दौडिरहेको छ। दुर्घटनाको सरकार आयो। नेताहरूले भने, 'अब कसैले विकास रोक्न सक्दैन।' जनताले पनि पत्त्या। तर अन्त्यमा के आयो ? नयाँ कर ? नयाँ भाषण। नयाँ विवादा ? मट्याङ्गोले व्यथ्न गर्दै भन्यो, 'दुर्घटनाको सरकार भनेको के हो थाहा छ ?' बैरीले सोध्यो, 'के ?'

'एकतिहाइ भाषण, एकतिहाइ आश्वासन, बाँकी तिहाइ दोषारोपण।' युवाहरूले भने, 'अब पुराना नेता सकिए।' सामाजिक सञ्जालमा स्टेटस आयो, 'देश बदलिन्छ।' नेपालमा एउटा अनौठो परम्परा छ। नयाँ नेता आउँदा जनता भगवान् देख्छन्। दुई वर्षपछि उही भगवान्लाई फेसबुकमा टाँल गर्छन्।

व्यवस्था बदल्न सजिलो रहेछ। संविधानको किताब फेर्न सकिँदै रहेछ। अन्त्यमा मट्याङ्गोले चिया सकाउँदै भन्यो, 'बैरी, अब के परिवर्तन होला ?' बैरीले मुस्कुराउँदै उत्तर दियो, फरियाको जुगा टाउकोमा पुरोपछि केही होला नि... अर्को चुनावमा फिरेर नयाँ आश आउला !'

सिन्धुलीको गोलञ्जोर गाउँपालिका वडा नं १ च्याकुटारवेसीमा किसानले गरेको मकैखेती। केही समयअघि आएको हावाहुरीका कारण मकैखेती केही प्रभावित भए पनि उत्पादनमा भने खासै असर नपने सम्भावना रहेको किसानहरू बताउँछन्।

तस्विर: रासस

राष्ट्रिय आर्थिक गणना

देशभर करिब ८७ प्रतिशत गणना सम्पन्न

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालयले सुरु गरेको दोस्रो 'राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०८२' मा हाल सम्म ८७ दशमलव शून्य आठ प्रतिशत गणना सम्पन्न भएको छ। थापाथलीस्थित कार्यालयमा सोमबार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा फर्त गणनाको हालसम्मको प्रगति विवरण सार्वजनिक गरिएको हो।

कार्यालयका उपप्रमुख तथ्यांक अधिकारी एवं प्रवक्ता हुण्डीराज लामिछन्नेले वैशाख २ गतेदेखि सुरु भएको गणना आगामी असार ७ गतेसम्म जारी रहने बताए। यस बीचमा देशभरका गणकहरूले स्थलगत तथ्यांक संकलन गरी हालसम्म आठ लाखभन्दा बढी कागजी फारम र १० हजारभन्दा बढी 'इसेन्सस टोकन' बाँडिसकेका उनले जानकारी दिए। कार्यालयका प्रमुख तथ्यांक अधिकारी डा. कमलप्रसाद पोखरेलले स्थलगत विवरण संकलन सक्रिय रूपमा भइरहेको बताउँदै गणनामा खटिने प्रतिष्ठानहरूले सत्य, तथ्य

विवरण उपलब्ध गराई दिन आग्रहसमेत गरे। उनका अनुसार खास गरी रेडियोमा काम गर्ने सञ्चारकर्मीले गणना भइरहेको बारे प्रचारप्रसार गरेर सहजीकरण गर्नका लागि अनुरोध गरे।

प्रमुख तथ्यांक अधिकारी डा पोखरेलले सरकारलाई आगामी लक्ष्य पूरा गर्न राष्ट्रिय आर्थिक गणना महत्त्वपूर्ण आधार बन्न सक्ने धारणा राखे। प्रतिष्ठान, व्यवसायको संरचना, संख्या, विवरण र रोजगारी तथा आर्थिक विवरण प्राप्त गर्ने, कुल ग्राहस्थ उत्पादन तथा राष्ट्रिय लेखाका अन्य अनुमानलाई समयसापेक्ष सुदृढीकरण गर्ने, प्रतिष्ठानमा आधारित सर्वेक्षण सञ्चालन गर्नका लागि तथ्यांकिय 'स्याम्पल फ्रेम' प्राप्त गर्ने, संघीय संरचनामा सबै सरकारलाई आर्थिक विकासको नीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा र मूल्यांकन गर्नेलगायत उद्देश्यका लागि आर्थिक गणना प्रभावकारी हुने उनले बताए।

कार्यक्रममा सहभागी रेडियोकर्मीहरूले सरकारले सरकारी विज्ञापन कटौती गर्न नहुने धारणा राख्दै विभिन्न चरणमा सात प्रकारका

कर तिर्नुपर्ने भन्फाटिलो प्रक्रियाबाट पीडित हुनुपरेको गुनासो गरे। पत्रकार सम्मेलनमा सहभागी नेपाली रेडियो नेटवर्कका प्रवन्ध निर्देशक अमृत अधिकारीले आमजनतामा अझै पनि लोकाप्रिय र प्रभावकारी माध्यम रेडियो भएको बताउँदै राज्यले यसको संरक्षणका लागि लचिलो नीति अपनाउनुपर्ने धारणा राखे। उनले कर छुट र विज्ञापनमा सहजीकरण गरिदिदा रेडियो बाँच्ने आधार सिर्जना हुने भन्दै सरकारसँग सोका लागि आग्रह गरे।

वीरगञ्जमा ६९ प्रतिशत गणना सटपटन औद्योगिक तथा व्यापारिक नगरी पर्सांमा १४ हजार १५६ वटा प्रतिष्ठानमा आर्थिक गणना सकिएको छ। तथ्यांक समन्वय कार्यालय वीरगञ्जले यहाँका २३ हजार ३०० प्रतिष्ठानको आर्थिक गणना गर्ने लक्ष्य राखेकामा अहिलेसम्म ६९ प्रतिशत मात्रै आर्थिक गणना भएको जनाएको हो।

तथ्यांक समन्वय कार्यालय वीरगञ्जका प्रमुख पुस्कर विजुक्छेले पर्यामा रहेका ठूला औद्योगिक प्रतिष्ठानले आर्थिक गणनामा

अपेक्षाकृत ढंगले सहयोग नगरेका गुनासो गरे। उनले वीरगञ्जका केही प्रतिष्ठानमा सडक विस्तारको क्रममा असर पारेकाले तथ्यांक संकलनमा समस्या भइरहेको बताए। 'जिल्लामा ६६ जना गणक आर्थिक गणनाका लागि खटिनुभएको छ। प्रतिष्ठानहरूले आवश्यक समन्वय गरेर तथ्यांक उपलब्ध नगराउँदा भने तथ्यांक प्राप्तमा समस्या भइरहेको छ', प्रमुख विजुक्छेले भने, 'यही जेठ ७ गते समीक्षा बैठक राखेर तथ्यांक उपलब्ध नगराउने प्रतिष्ठानको सूची बनाएर आवश्यक निर्णय लिइनेछ।'

यहाँ आर्थिक गणना सुपरीवेक्षणको लागि नौ जना गणक खटिएका छन्। प्रशासनले प्रतिष्ठान र व्यवसायको जानकारीले देशको आर्थिक नीति निर्माण र आर्थिक योजना तर्जुमा कार्यमा ठूलो सहयोग पुग्ने जनाएको छ। आर्थिक गणनामा दर्ता भएका वा नभएका, स्थायी वा अस्थायी सबै प्रकारका आर्थिक गणना गर्ने प्रतिष्ठान र व्यवसायले यो गणनामा भाग लिन सक्ने बताइएको छ।

समस्याग्रस्त सहकारीका बचतकर्ताको रकम फिर्ता सुरु

पहिलो दिन ३७८ बचतकर्ताको रकम फिर्ता

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सरकारले समस्याग्रस्त सहकारीका साना बचतकर्ताको रकम फिर्ता दिन सुरु गरेको छ। समस्याग्रस्त सहकारी व्यवस्थापन समितिले सोमबार तीन वटा सहकारीका ३७८ जना साना बचतकर्ताको रकम फिर्ता गरेको हो।

समितिका अनुसार कान्तिपुर सहकारीका २१५, शिव शिखर बहुउद्देश्यीय सहकारीका १५६ र पशुपति सहकारी सात जना साना बचतकर्ताले बचत फिर्ता पाएका हुन्। सोमबार पहिलो दिन थोरै बचत भएका बचतकर्तालाई रकम फिर्ता गरिए पनि अब क्रमशः बचतकर्ताको रकमका आधारमा

वर्गीकरण गरेर सबैलाई फिर्ता गरिने भूमि व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासनमन्त्री प्रतिभा रावलको सचिवालयले जनाएको छ। समितिका अनुसार समस्याग्रस्त सहकारीका करिब ७६ हजार बचतकर्ताको करिब रु ४६ अर्ब रकम फिर्ता गर्नुपर्ने छ। तीमध्ये अधिकांश साना बचतकर्ता रहेका सचिवालयले जनाएको छ। रु पाँच लाखभन्दा कम रकम बचतकर्तालाई साना बचतकर्ता र रु पाँच लाखभन्दा बढी रकम बचतकर्तालाई ठूला बचतकर्ताका रूपमा वर्गीकरण गरिएको छ। कुल ७६ हजारमध्ये रु पाँच लाखभन्दा बढी बचत गर्ने १८ हजार रहेका

समितिले जनाएको छ। भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारणमन्त्री प्रतिभा रावलले बचत फिर्ताका लागि सहकारीहरूको ऋण असुल्ने काम तीव्र रूपमा भइरहेको बताए। उनका अनुसार समस्याग्रस्त सहकारीका ऋणहरूको नाममा सार्वजनिक भएपछि अहिले ऋणीहरूले ऋणी फिर्ता गर्न लागेका छन्। समस्याग्रस्त सहकारी व्यवस्थापन समितिका अनुसार अहिले समस्याग्रस्त सहकारीका ऋणीहरूले रु दुई करोडभन्दा बढी ऋण फिर्ता गरेका छन्। ऋणी असुली र बचत फिर्ता सँगसँगै अघि बढ्ने समितिले जनाएको छ।

हस्तकला प्रदर्शनी जेठ ८ देखि

काठमाडौं (प्रस)- नेपाल हस्तकला महासंघको आयोजनामा यही जेठ ८ देखि १० गतेसम्म 'हस्तकला प्रदर्शनी तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम' हुने भएको छ। महासंघले सोमबार पत्रकार सम्मेलन गरी नेपाली हस्तकला क्षेत्रको प्रवर्द्धनका लागि काठमाडौंको बालुवाटारस्थित अग्रपाली ब्यांक्वेटमा तीनदिने प्रदर्शनी आयोजना गर्न लागिएको जानकारी दिएको हो। पत्रकार सम्मेलनमा महासंघका अध्यक्ष रवीन्द्र शाक्यले स्थानीयस्तरमा उत्पादित हस्तकला वस्तुको प्रदर्शनी एवम् प्रचारप्रसार गरी उद्यमीलाई बजारसम्म पहुँच पुऱ्याउने र परम्परागत सीपको संरक्षण गर्न उद्देश्यका साथ प्रदर्शनी आयोजना गरिएको जानकारी दिए।

हस्तकला क्षेत्रले नेपालमा लाखौंको संख्यामा रोजगार सिर्जना गरेको र वार्षिक करिब २८ अर्ब रुपैयाँ बराबरको सामग्री निर्यात भइरहेको उनको भनाइ छ। उक्त मेलाका हस्तकला प्रदर्शनी तथा विक्रीका साथै विविध सांस्कृतिक कार्यक्रम हुने अध्यक्ष शाक्यले बताए।

मेलाका स्थानीय उद्यमी, कलाकार तथा कालिगढले प्रत्यक्ष रूपमा आफ्नो सीप प्रदर्शन गर्नेछन्। 'मेक इन नेपाल' र 'मेड इन नेपाल'को अवधारणालाई आत्मसात् गर्दै आयोजना हुन लागेको उक्त प्रदर्शनीमा करिब ७० वटा कक्ष रहने महासंघले जनाएको छ। महासंघका महाप्रबन्धक उत्तमप्रसाद देवकोटाले मेलाका हस्तकलाका साथै अन्य निर्यातजन्य नेपाली वस्तु र सेवाको पनि प्रदर्शनी गरिने बताए।

नेप्सेमा भिन्नो अंकको गिरावट

काठमाडौं (प्रस)- धितोपत्र बजारमा सेयर कारोबार मापक नेप्से परिसूचक सोमबार भिन्नो अंकले ओरालो लागेको छ। नेपाल स्टक एक्सचेंजका अनुसार कारोबार मापक नेप्से परिसूचक एक दशमलव शून्य तीन अंकले ओरालो लागेर दुई हजार सात सय ३० दशमलव ९९ मा सीमित भएको हो।

ठूला कम्पनीको कारोबार मापन गर्ने सेन्सेटिभ परिसूचक भने शून्य दशमलव ५० अंकले उकालो लागेर चार सय ६८ दशमलव शून्य पाँचमा पुगेको छ। कुल तीन सय ३९ कम्पनीको ५८ लाख २८ हजार छ सय चार किता सेयर रु दुई अर्ब ४५ करोड आठ लाख ७८ हजार चार सय ४९ मूल्यमा खरिद विक्री भएको छ।

कारोबार भएका कम्पनीमध्ये एक सय १९ कम्पनीको सेयर मूल्य वृद्धि भएको छ भने एक सय ३२ कम्पनीको ओरालो लागेको छ। कुल १८ कम्पनीको सेयर मूल्यमा भने कुनै परिवर्तन भएको छैन। कारोबारका आधारमा सहायक उर्जा, रिलायन्स स्पिनड मिल्स, एसवाई प्यानल, अपी पावर कम्पनी र शिवम् सिमेन्ट शीप पाँचभित्र पर्न सफल भएका छन्।

त्यस्तै, इन्वा हाइड्रोपावर, वुंगल हाइड्रोपावर, सगरमाथा जलविद्युत् कम्पनी, एनआइविएल समृद्धि फण्ड दोस्रो र प्रमु बैंकको विडेन्चरका लगानीकर्ताले कमाएका छन्। निफा उर्जा ऋणपत्र, एसवाई प्यानल नेपाल, पात्या सिमेन्ट, भगवती हाइड्रोपावर र वोटलर्स नेपालका लगानीकर्ताले भने गुमाएका छन्।

एक्स्ट्रिम इनर्जी ड्रिंक्सको 'स्वयानमा सुन' अभियान सार्वजनिक

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाली युवामात्र लोकप्रिय एक्स्ट्रिम इनर्जी ड्रिंक्सले आगामी विश्वकप फुटबल प्रतियोगिता २०२६ को माहोललाई थप रोमाञ्चक बनाउन 'स्वयान मा सुन' नामक आकर्षक उपहार योजना सार्वजनिक गरेको छ। फुटबलप्रेमी तथा ग्राहक लक्षित यस अभियान अन्तर्गत एक्स्ट्रिम इनर्जी ड्रिंक्सको क्यानमा रहेको क्यूआर कोड स्वयान गरी आफ्नो विवरण भरेपछि ग्राहकहरू गोलाप्रथामा सहभागी हुन सक्नेछन्।

यस अभियानमार्फत सहभागीहरूमध्ये ३ जना भाग्यशाली विजेतालाई जनही सुनको वल पुरस्कार प्रदान गरिने कम्पनीले जनाएको छ। साथै, यो योजना जेठ १ गतेदेखि विश्वकप फुटबल प्रतियोगिता २०२६ को खेल अवधिभर सञ्चालन गरिने छ। विश्वकप फुटबल २०२६ को विश्वव्यापी उत्साहलाई नेपाली बजारसँग जोड्दै ग्राहकलाई थप उत्साहित र सहभागी बनाउने उद्देश्यले यो योजना ल्याइएको

कम्पनीको जनाएको छ। कम्पनीका अनुसार 'स्वयान मा सुन' अभियानले फुटबलप्रेमी युवाहरूमा मनोरञ्जन, सहभागिता र पुरस्कारको उत्साह एकैसाथ प्रदान गर्ने विश्वास लिइएको छ। एक्स्ट्रिम इनर्जी ड्रिंक्सले विगतदेखि नै युवा लक्षित विभिन्न

निविनतम अभियान सञ्चालन गर्दै आएको छ भने यस अभियानले पनि बजारमा थप उत्साह सिर्जना गर्ने अपेक्षा गरिएको छ। अभियान सम्बन्धी थप जानकारी एक्स्ट्रिम इनर्जी ड्रिंक्सको आधिकारिक सामाजिक सञ्जाल प्राप्त गर्न सकिनेछ।

स्थानीय उत्पादनको बजारीकरण गर्दै बडिगाड

गलकोट (बागलुङ)- बागलुङको बडिगाड गाउँपालिकालाई स्थानीय उत्पादनको हबका रूपमा विकास गर्न थालिएको छ। गाउँपालिकाको पहिचानका रूपमा विकास भइसकेको ढाकाको कपडा, महलगायत स्थानीय उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्न थालिएको हो। गाउँपालिका परिसरमा सञ्चालन भइरहेको 'स्थानीय उत्पादन मेला २०८३' मा स्थानीय उद्यमी आफ्ना उत्पादन देखाउन व्यस्त देखिन्छन्। मेलाको उत्पादक र उपभोक्तालाई प्रत्यक्ष भेट गराउने अवसर जुटाएको छ।

बडिगाड गाउँपालिका-७ मा दुनाटपरी उद्योग सञ्चालन गर्दै आएका रविना थापाले मेलालाई आफ्नो उत्पादनको प्रचार गर्ने प्रभावकारी अवसरका रूपमा लिएकी छिन्। गाउँ नजिकैको वनमा खेर गइरहेको सालको पात प्रयोग गरेर दुनाटपरी उत्पादन गर्दै आएका उनले बजार विस्तार अपेक्षाअनुसार हुन नसकेको गुनासो गरिन्।

विसं २०७८ मा करिब रु तीन लाख ५० हजार लगानी गरेर उद्योग सुरु गरेकी थापाले वर्षमा रु एक लाख ५० हजारदेखि रु दुई लाखसम्म कारोबार हुने गरेको जानकारी दिइन्। पुजाआजा र लगनका समयमा माग बढ्ने भएकाले आवश्यक पर्दा कर्मचारी राखेर उत्पादन गर्ने गरेको उनको भनाइ छ।

'थापा बहुउद्देश्यीय कृषि फार्म' बाट उत्पादन भएको महको बजारीकरण गर्न

बडिगाड-६ का जीतबहादुर थापा मेलामा सहभागी भएका छन्। थापाले सेरेना जातका करिब १०० घार मौरीपालन गर्दै आएका छन्। उनले वर्षमा ६० देखि ७० घार मौरीसहित गोला विक्री गर्नुका साथै करिब सात क्विन्टल मह उत्पादन गरिरहेको जानकारी दिए। मह प्रतिकिलो रु एक हजार ३०० मा विक्री हुने गरेको भन्दै उनले वार्षिक रु १५ लाखसम्म कारोबार र करिब रु आठ लाख नाफा हुने गरेको जानकारी दिए।

बडिगाडको पहिचान वनिसकेको ढाका उद्योग सञ्चालक मायाकुमारी केसीले ढाकाबाट बनेका कपडाको विक्री वितरण भइरहेको जानकारी दिइन्। 'बडिगाड ढाका एण्ड वुटिक उद्योग' मार्फत छ जना महिलाहरूले उत्पादन गरेका सामग्रीको बजारीकरण गर्ने गरिएको उनले बताइन्। केसीका अनुसार उद्योगमा रेशमका साडी, कुर्था, कोट, सेल, भोला तथा टोपी उत्पादन हुँदै आएका छन्। स्थानीय बजारमा मात्रै सीमित रहेको व्यापार

पछिल्लो समय अनलाइनमार्फत विस्तार हुन थालेको उनले बताइन्।

स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन र बजारीकरण गर्ने उद्देश्यले 'बडिगाड स्थानीय उत्पादन मेला २०८३' आयोजना गरिएको गाउँपालिकाका अध्यक्ष गण्डकी थापा अधिकारीले जानकारी दिइन्। उनका अनुसार गाउँपालिकाको मुख्य आयोजना तथा नेपाल गाजा डेभलपमेन्ट फाउण्डेसन, जीप र दायित्व संस्थाको सहकार्यमा साताव्यापी मेला सञ्चालन गरिएको हो।

'महिला बडिगाड उद्यमी आइकन छनोटका लागि विभिन्न चरणका कार्यक्रम सञ्चालन गरेका छौं', अध्यक्ष अधिकारीले भनिन्, 'हाल उत्कृष्ट १० को चरणमा प्रवेश गरेका छौं। स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन र बजारीकरणमा सघाउने उद्देश्यले कार्यक्रम अघि बढाइएको हो।' गाउँपालिकाले स्थानीयका सटर भाडामा लिएर उद्यमीलाई नि:शुल्क कक्ष उपलब्ध गराएको छ। गाउँका उद्यमीलाई बजारसँग जोड्न मेलाले महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने अपेक्षा गरिएको छ।

पोषण सप्ताहसमेत सञ्चालन भइरहेकाले स्थानीय कृषकले उत्पादन गरेका खाद्यान्न र स्थानीय अन्नबाट बनेका परिकारलाई मेलामा प्रथमिकताका साथ राखिएको छ। एक गतेदेखि सञ्चालित मेला जेठ ७ गतेसम्म सञ्चालन हुनेछ। रासस